

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori magyar olvasókör.

Ötven éves multját, melyet a zombori magyar olvasókör jövő vasárnap fog megülni, — zajos sikerek nem kísérik, ilyen elérni nem is volt célja, de annál fontosabb és mélyrehatóbb az a szerep, mit e város társadalmi életében csendes működésével elfoglalt és elfoglal.

Célja, hivatása némileg más volt ötven év előtt és más ma. Mások is az eszközei.

Ötven év előtt egy lelkes kis csoport összeállt, hogy a magyar állam újjászülésétében a zombori magyar társadalom ez uton is kivége a részét, majd az elnyomatás szomorú időszakában, hogy istápolja a hazafiúi összetartozás érzését s erős kapcsolatot teremtsen a magyarság védelmében.

Hisz tudjuk mindannyian, hogy az olvasóköröknek és kaszinóknak mily fontos szerep jutott akkor, midőn az elnyomatás bilincsei reánk neheztedek. Sokat köszönhet a haza ezeknek a társadalmi egyeneteknek, melyeknek bár politikával foglalkozniok nem volt szabad, mégis úgy szólván az egyedüli magyar politikai tényezőül szolgáltak.

Szent volt az ilyen hajlék, melyben a hazafiak aggódó kintartással várták, remélték a jobb jövőt.

A zombori magyar olvasókörnek, — tekintve városunk nemzeti viszonyait s exponáltabb helyzetét — kiváló fontossága volt.

Csendben, de folyton fokozódó életerővel élte át a szomorú napokat. Majd felderült az alkotmányos élet napja, a zombori magyar olvasókör ekkor már mély gyökeret vert e város társadalmi életében s igen könnyű volt neki a változott viszonyokhoz alkalmazkodni.

A szabadság ki volt víva, itt tehát nem volt többé szükség a társadalmi egyesületekre, de előtűnik termett az új, ép oly magasztos cél: magyar művelt társadalmat teremteni.

Ezt tűzte zászlójára a zombori magyar olvasókör is.

Tagok számában megizmosodva, vagyonban szaporodva, mind hatalmasabb hullámokkal hódította magához a város és megyénk intelligens köreit.

Gyülekező helyévé egyik művelt és kiváló gyupontjává vált a társas érintkezésnek; üdülő helyévé a napi gondterhes munkában elfáradt agynak. Ma már erőteljesen áll a modern igényeknek megfelelően berendezve s fogékony szervezettel a nemes élvezetek istápolására, lelkes előmozdítója a társadalmi és kulturális mozgalmaknak, szóval egy élete virágjában levő magyar társadalmi tényező.

A lefolyt ötven esztendő, a kiállott viharok édes emléke, Zombor magyar társadalmi életének kecsgetető jövője indokoltá teszik, hogy az ötven éves évforduló alkalmából ne surranjunk el e nap fölött úgy, miként az más nappal történik.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat mi is, hogy e nap alkalmával hálatelt szívvel adózzunk az egyesület megalapítói Mártonfi Károly, Sztrilich István, Ast Nándor, Putnik Béla, Koczik Pál, Zsulyevits Döme és Peidlhauser István érdemeinek s a legőszintebben üdvözöljük most az ötven éves fenállás napján az olvasókört s annak jelenlegi lelkes vezetőit: Sándor Béla elnököt és Danzer Kornél igazgatót.

A jubiláris ünnepély hisszük, hogy méltó lesz az olvasókör ötven éves szép multjához.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának IV-ik rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi december hó 20-ik napján és a szükséghez képest a következő napon mindenkor reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagyszobájában fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közügyek állapotáról.
2. Bellügyminiszteri intézvény a vármegye több községének „Bács“ jelzővel ellátása ügyében.
3. Földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 48,000. ex 1894. sz. alatt kelt s a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. életbeléptetésére vonatkozó intézvénye.
4. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur intézvénye az 1890. évi I. t. c. alapján alkotandó szabályrendeletek tárgyában.
5. Bellügyminiszter urnak „A Bács-Bodrogh vármegye területén készülő és az építkezésnél használandó fal- és burkoló-, vagy kövező-téglák, továbbá fedő-cserepek szabványos méreteinek megállapítása tárgyában“ 565/1894.

kgy. szám alatt alkotott szabályrendeletre vonatkozó jóváhagyó intézkedése.

6. Ugyanannak a titeli szolgabiroisági épületeknél tervbe vett helyreállítások tárgyábani intézvénye.

7. A vmegye törvényhatósági bizottságának 1076/1894. közgy. számú határozatával kiküldött bizottság jelentése a megyei házi- és gyámpénztárban kezelt pénzekből betétek elhelyezését kéro 15 megyebeli pénztintézet kérvénye — ugy a megyei pénztárak pénzkészletéből takarékpénztárilag gyűmölösztetett összeg apasztásának módozatai iránt; — és ennek kapcsán a pénztintézet megjelölése, melynél a megyei pénztárak másként nem gyűmölösztethető pénzkészlete az 1895. évben elhelyeztessék.

8. A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 5187/1894. számú és a vármegyei közigazgatási bizottságának 4051/1894. számú értesítése, melyekben az ipartanácsba általuk megválasztott egyének neveit közlik.

9. Főispán ur öméltsóságának értesítése, melylyel dr. Schneider Károly vármegyei tiszti főügyész urnak ezen állásáról lemondását tartalmazó levelét átteszi.

10. Ugyanannak értesítése, melyben tudatja, hogy dr. Schneider Károly volt vármegyei tiszti főügyész urat tiszteletbeli főügyésszé nevezte ki.

11. A közigazgatási bizottságból kilépő tagoknak névszerinti szavazással való megválasztása.

12. A megtrüfált tiszti főügyési és az ennek kapcsán netán megtrüfendő egyéb állásoknak, esetleg a rendszerezett új tiszti állásoknak választás utján való betöltése.

13. Az igazoló választmány megalakítása.

14. A bíráló választmány két tagjának megválasztása.

15. Heves vármegye közönségének a községi közlekedési utak fejlesztésére szolgáló kamatmentes államkölcsön nyújtása tekintetében a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett felterjesztésének támogatása tárgyában megkeresvénye.

16. Szabolcs vármegye közönségének átírat a vármegyei, városi, községi és árva vagyonoknak az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezetnél leendő biztosítása tárgyában.

17. Győr vármegye közönségének átírat a mezőgazdasági cseledek helyváltozást, szegődési és felmondási idejének országos illetőleg gazdasági vidékenkénti megállapítása tárgyában.

18. Győr vármegye közönségének átírat a véderőről szóló törvény értelmében igényelhető és fenálló kedvezményeknek, a fősorozáskor leendő érvényesítése céljából leendő intézkedések iránt.

19. A vármegyei egészségügyi bizottság véleményes jelentése a Bulkeszen felállítani kért fiókgyógyszertár ügyében.

20. A kula-hegyesi helyi érdekű vasut létesítéséhez való hozzájárulás tárgyában az érdekelt községek képviselőstületei által hozott közgyűlési határozatok.

21. O-Kanizsa község képviselőstületének a közgyű-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Ősszel.

Lombja veszett nagy fa alatt
 Űk búsan ábrándozva,
 Űsi felhő lekacsingat,
 A kék eget elborítva.

Lábom mellé esik néha
 Halk zörejrel egy-egy levél
 S mintha könnyű pelyeg volna,
 Úgy felkapja a forgószél.

Engem is a sors úgy forgat . . .
 Forgat . . . Tudj Isten hányadszor!
 Majd édesget és csalogat,
 Majd meg fölkap és elsodor . . .

Gerő Gyula.

A ZOMBORI MAGYAR OLVASÓKÖR FÉLSZÁZADOS TÖRTÉNETE. *)

Ötven év szép és nagy idő. Ötven év egy egész emberöltő; félszázad, a mi épen elég arra, hogy az idők soha el nem kerülhető viszonyosságai romboljanak és teremtsenek egyaránt. Ötven év új életet, új mezt kölcsönözhet az egész társadalomnak és megsemmisítheti az avult kor előítéleteit korhadt szokásaival együtt.

Ötven év nagy idő; tanuja lehet a világbéke fel-forgatásának, pusztító hadjáratoknak, szenvedéseknek, küzdelmeknek s az emberiség fájdalmas jajainak; semmiféle esély, lehetőség bekövetkezése nincs kizárva, az egész világ más képet ölthet egy félszázad leforgása

*) Az ötvenedik évforduló megünneplése alkalmából írta: Grosschmid Gábor.

alatt. Nem is kell messze mennünk, ha kézzelfoghatólag be akarjuk bizonyítani ezen állításunkat. Itt van édes hazánk története. Mennyi minden átalakuláson ment keresztül ötven év alatt. Ádáz harcok dúltak szerte a területén; a hősi védelemben kiesordult honfivér pirosra festette a kristályvizet; a hazafiak szívében az örömet és vigságot a bánat váltotta fel, a muzsika szót pedig a rabláncok félelmetes csörgése. Hősi küzdelem után úgy látszott, hogy a magyar teljesen meg van semmisítve; az utolsó reménynek sugarai is csak nagyon halványan fényltek. Es ime most, a nem is olyan régmúlt idők következményeképp újra virul a haza!

Egy félszázadnak ez a mindenható hatalma önkénytelenül jutott most eszembe, a mikor itt fekszik előttem a zombori magyar olvasókör monografiája. Ötven évet élt eddig ez az egyesület is. Szerényen alakult meg, része volt a küzdelmekben, viszontagságokban, s most egy virágzó, hivatása magaslatán álló egyesület. A tagok lelkesedése adott neki mindig erőt, az volt éltető eleme; ez a lelkesedés megeremtetta a kitartást, a mi viszont azt eredményezte, hogy ma az egyesület szép reményekkel tekinthet a következő ötven, sőt száz év elé is. A multba örömmel és büszkeséggel tekinthet vissza, a jövőbe pedig jogos önértettel.

Az olvasókör ma úgy berendezés, mint szervezet tekintetében a modern kor igényeinek teljesen megfelel s nemcsak a mi városunk, hanem talán más, sokkal nagyobb város intelligens közönségének is diszére válik. Pedig ez előtt ötven esztendővel milyen szerény kezdettel indult meg. Az előttem fekvő monografia adatai szerint a kör 1844-ik év őszén alakult meg, illetve hivatalosan ezen év december hó 15-én, miután a helytartótanácsnak az alakulásra vonatkozó jóváhagyása csak november hó 18-án érkezett meg. A körnek megalakítását természetesen az ifjuság pendítette meg s az is vitte keresztül. Olyan idők voltak azok, a mikor nagyon is szükség volt arra, hogy csoportosulva fejlesszük a magyar szellemet, megőrizzük féltet kincsünket, azt t. i., hogy magyarok vagyunk. Alig másfél évtizeddel előbb Széchenyi István alakította meg Pesten a nemzeti kaszinót; ez a példa hatott az egész országban. Egymás után keletkeztek itt is, ott is a kaszinók és olvasókörök! Nálunk valóságos

jótétemény volt a magyar szellem ápolására vonatkozólag. A magyarság Zomborban abban az időben határozottan minoritásban volt. A szerbség száma túlnyomó volt s a polgárság legnagyobb része a német szóra hallgatott. A magyar fiatalság tehát nagyon is szükségét érezte annak, hogy egy közös otthonban összejöjjen szórakozzanak, nézeteiket kicseréljék. Az egyület megalakító ifjak élén Mártonfi Károly, Ast Nándor, Sztrilich István és Putnik Béla állottak.

A kör mindjárt megalakulásakor „Olvasókör“ címet vett fel. Ezt a címet azonban 1847-ben, a midőn a szerbek a „Csitaonitát“ alakították, megkülönböztetésül „Magyar Olvasókör“ re változtatták át.

Az együletnek az első és második évben alig volt 20—25 tagja, akik csak 5 frt évi díjat fizettek. Az első helyiség is épen olyan szerény volt, mint maga a csirázó egylet. A mostani Koszancs ház szomszédságában, a Masirevits házban béreltek ki két kis szűk szobát. A tagokban azonban meg volt az akarató; a célt nem akarták többé elejteni s így elhatározták, hogy mentől több hívet fognak toborozni. Jó alkalmat nyújtott erre a legközelebbi vármegyei közgyűlés. A verbuválás oly jól sikerült, hogy 1846-ban már 129 tagja volt az együletnek, ezek között 10 női tag. Sajnos, hogy e 129 lelkes ember közül csak 9-en láthatják lelkesedésük és áldozatkészségük eredményét: a jelenlegi olvasókört s annak fényes jubileumát. Érdekesnek tartom ide iktatni a kilenc élő és egyuttal alapvető tagnak nevét, ezek: Ast Nándor, Grosschmid Gábor, Kuluncsics Agoston, Sztrilich Gyula, Weindl József, Virter Antal és Simonovics Elek; a női tagok közül pedig: Hrabovszkyné Grosschmid Lujza és Putnikné Simonovics Kornélia.

1846-ban az alapszabályok véglegesen meg lettek állapítva; ezen szabályok 2. §-a szerint a kör rendeltetését a következőleg precizizrozták:

„Ezen társulat a lelki kiképződés és azt feltételező tudományos ismeret megszerzésére, illetőleg nevelésének alapeszméjétől keletkezvén, főcélja kizárólag abban pontosul össze, hogy tehetése szerint tagjainak mindazon eszközöket és módoakat megkönyvitse és megszerezze, melyek a lelki kiképződés és tudománybani gyarapodáshoz bizton vezetnek, ezen célját pedig leginkább akképp

lések ügyrendjéről alkotott szabályrendelet 24. § a módosítása tárgyában hozott határozata.

22. Németpalánka község képviselőtestületének a községi alkalmazottak fizetését rendező szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata.

23. Gara község képviselőtestületének a községi alkalmazottak fizetésének negyedévenként előzetes részletekben való kiszolgáltatását kimondó határozata.

24. Tiszakálmánfalva községének a községi alkalmazottak fizetéséről és napidijairól szóló szabályrendelete.

25. Oblath Lipót szegedi lakos és társa felebbezése, mely szerint Martonos község képviselőtestülete által f. évi október hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlésben hozott határozatokat megsemmisíteni kéri.

26. Vezilits Milutin és társai szenttamási lakosok felebbezése a Szenttamáson f. évi november 2-án megejtett községi pénztárnoki választás ellen.

27. Pivniczi Jevrem szenttamási lakos felebbezése a Szenttamáson f. évi november 2-án megejtett községi esküdti választás ellen.

28. Albrecht Gyula óbecsei lakosnak felebbezése az Óbecsén f. évi szeptember 17-én megejtett községi levéltárnoki választás ellen.

29. Bácsújfalva községének határozata, melylyel Pinterovits Jenő volt községi jegyzőjüket, a jegyzői földhasznosítási feladatát felelősen felvett egy negyedévi bérösszegnek visszafizetése alól felment.

30. Dr. Longauer Ferenc petrovozellői községi orvos felebbezése a beteglátogatási díjainak egységileg leendő megállapítása végett általa emelt kérelem felett 295/1894. sz. a. hozott községi képviselőtestületi határozat ellen.

31. Zenta rendezett tanácsú városnál a pénzkezelés és számvitel módját megállapító szabályrendelet.

32. Hódságh község képviselőtestületének a vágóhid használatáért fizetendő díjak tárgyában alkotott szabályrendelete.

33. Gara község képviselőtestületének a vasuti indóház helyének feltöltése, a szükséges homok szolgáltatása és a vasut által szelt községi terület kárpótlás nélküli való átengedése tárgyában hozott határozata.

34. Rigyica község képviselőtestületének a baja-zombor-újvidéki vasut törzsrésztvényének vásárlására felajánlott 12000 forintnyi kölcsönnek a zombori takarékpénztárból leendő felvétele tárgyában hozott határozata.

35. Karavukova község képviselőtestületének a körállatorvos látogatási díjait megállapító határozata.

36. Uj-Palánka község képviselőtestületének a kenderáztatási díjak megállapítása tárgyában hozott határozata.

37. Kunbaja község képviselőtestületének a községi irnoki fizetés felemelése tárgyában hozott határozata, illetve szabályrendelete.

38. Mosorin község képviselőtestületének a községi orvos látogatási díjai tárgyában hozott határozata s az ellen Dr. Berger Jakab által közbevetett felebbezés.

39. Nemes-Militics község képviselőtestületének határozata az Allaga Mihály ottani lakosnak adandó törlési engedély tárgyában.

40. Kolluth község képviselőtestületének határozata az italmérségi adókezelésből befolyt díjak hovatfordítása tárgyában s az ellen Kebert Mátyás által közbevetett felebbezés.

41. Gajdobra község képviselőtestületének a tűzvédelmi kötelezettség iránt alkotott szabályrendelete.

42. Alsó-Kovil község képviselőtestületének a községi pénztárnok és bába fizetésének felemelése tárgyában alkotott szabályrendelete.

43. Rigyica község képviselőtestületének az árvatári számadások véglegességének megszüntetése egy bizottság kiküldésére irányuló határozata s az ellen Levang Jakab és társai által benyújtott felebbezés.

44. Bajmok község képviselőtestületének Kecsenovits István volt községi látó segélyezése tárgyában hozott határozata.

45. Apatin község képviselőtestületének a községi diszörtség ruházata tárgyában hozott határozata.

46. Csonoplya község képviselőtestületének a fogyasztási és italadók kezelése és beszedése tárgyában alkotott szabályrendelete.

47. Uj-Soóvé község képviselőtestületének az 1894. évi előfogatások felfogadása tárgyában hozott határozata.

48. Szilbás község képviselőtestületének az urberek által a községnek átengedett földek után befolyt bérjövödelmeknek mely intézetbe leendő elhelyezése tárgyában hozott határozata.

49. Dautova község képviselőtestületének az italmérségi kezelési illeték hovatfordítása tárgyában alkotott szabályrendelete.

50. Ugyanannak a végrehajtói állás rendszeresítése és fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozata.

51. Dautova község képviselőtestületének az előfogatások mikénti felfogadása tárgyában hozott határozata.

52. Káty község képviselőtestületének az italmérségi kezelési illeték hovatfordítása tárgyában alkotott szabályrendelete.

53. Ó Verbász község képviselőtestületének a Nikolits Gvozdan haszonbérösszege egy részének elengedése tárgyában hozott határozata.

54. Ugyanannak határozata a községi 1861. hrszámú ingatlan szabad kézből bérbeadása tárgyában és ezen határozat ellen Bruszt János által közbevetett felebbezés.

55. Turia község képviselőtestületének a Leticus Jovánka óvónő és Stefanovits Milán kisegítő díjok jutalmazása tárgyában hozott határozata s ez ellen Gainov Parthemia által közbevetett felebbezés.

56. Csantavér község képviselőtestületének a községi vágóhid építését megtagadó határozata.

57. Borsód község képviselőtestületének 16,364 frtos kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

58. Ugyanannak egy adóvégrehajtói állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

59. Hódságh község képviselőtestületének a Neumayer-féle alapítvány kezelése tárgyában hozott határozata.

60. Csurogh község képviselőtestületének a községi pénzkezelés mely intézetbe leendő elhelyezése tárgyában hozott határozata.

61. Gajdobra község képviselőtestületének az orsz. tanítói nyugdíjalap javára a tanköteles gyermekek után fizetendő hozzájárulási összegek tárgyában hozott határozata.

62. Plávna község képviselőtestületének az italadó kezelése tárgyában alkotott szabályrendelete.

63. Mélykut község képviselőtestületének Kovács Sándor községi irnok fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

64. Uj-Verbász község képviselőtestületének a község belterületén létesítendő gyalogjárdák tárgyában hozott határozata.

65. Gyulafalva község képviselőtestületének az országos tanítói nyugdíjalap javára a tanköteles gyermekek után fizetendő hozzájárulási összeg tárgyában hozott határozata.

66. Tovarisova község képviselőtestületének határozata a község 12 díljéről szóló térkép megszerzése tárgyában.

67. Metkovits-Kerekics (Wekerlefalva) telepes község ideiglenes képviselőtestületének 2000 frtos kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

68. Kulpin község képviselőtestületének az előfogatások fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

69. Rém község képviselőtestületének az italadók kezelése tárgyában alkotott szabályrendelete.

70. Lok község képviselőtestületének egy külön pénztári szoba építtetése tárgyában hozott határozata.

71. Bukin község képviselőtestületének a Keszler Mátyás róm. kath. plébánosal kötött szerződése.

72. Kunbaja község képviselőtestülete az italmérségi és fogyasztási adó kezelő jutalmazása tárgyában hozott határozata.

73. O-Morovica község képviselőtestületének a községi pénztárnok évi fizetésfelemelése tárgyában alkotott szabályrendelete.

74. Pacsér község képviselőtestületének a Halász Imre által ajándékozott ház tárgyában hozott határozata.

75. O-Kanizza község képviselőtestületének a tűzörtségi hely elhelyezése tárgyában hozott határozata.

76. Paraga község képviselőtestületének a régi község-háza kibővítési munkálatai tárgyában hozott határozata.

77. O-Becse község képviselőtestületének az ottani hitfelekezeteknek hitoktatási célokra adandó segély tárgyában hozott határozata s ezen határozat ellen Bogár Károly által közbevetett felebbezés.

78. Petrovozellői község képviselőtestületének trachyt kövek vétele tárgyában hozott határozata.

79. Ugyanannak a gör. kel. szerb iskola céljaira a Sztaiacs-féle ház megvétele tárgyában hozott határozata s ezen határozat ellen az ottani gör. kel. szerb iskola-szék által beadott felebbezés.

80. Ugyanannak dr. Sztarosevits Jenő községi jegyző lakbérátalánya tárgyában hozott határozata.

81. Mohol község képviselőtestületének az ugynevezett osztrovai szigeti erdő kiirtása tárgyában hozott határozata.

82. Ugyanannak a Szőke György-féle 2 hold és 100 ölnyi földterület megvétele tárgyában hozott határozata.

83. Ugyanannak egyik községi irnoki állással egybekötött javadalmazás felemelése tárgyában hozott határozata illetve szabályrendelete.

84. Ugyanannak a községi kertek áthelyezése tárgyában hozott határozata.

85. Ugyanannak a hetipiac tartására egy más helynek kijelölése tárgyában hozott határozata s ezen határozat ellen Tétsits István és társai által közbevetett felebbezés.

86. Madaras község képviselőtestületének Ustye község tűzkárosultjai segélyezése tárgyában hozott határozata.

87. Madaras község képviselőtestületének a járásföldek felmérése tárgyában hozott határozata.

88. Apatin község képviselőtestületének a községi diszörtség részére megszavazott segélyösszeg tárgyában hozott határozata.

89. Ugyanannak az italadó kezelésével megbízottak jutalmazása tárgyában hozott határozata.

90. Bács-Földvár község képviselőtestületének a Sirovicza Márton községi bíró fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

91. Ugyanannak Pitischer Adolf pótmunkadíja tárgyában hozott határozata.

92. Tittel község képviselőtestületének Blazin Jakab és Katyicza Zsiván házhelye tárgyában hozott határozata.

93. Ugyanannak Locski Mija házhelye tárgyában hozott határozata.

94. Ugyanannak Vujin János, Temerinacz István és Szőke János tanulók segélyezése tárgyában hozott határozata.

95. Németpalánka község képviselőtestületének Rozenberg Manó közöltségének törlese iránt hozott határozata.

96. Ugyanannak egy járványkórház építtetése tárgyában hozott határozata.

97. Ugyanannak régi gyeppemsteri lakház eladása tárgyában hozott határozata.

98. Ugyanannak a heti vásári vámszedési jognak a kir. kincstártól leendő megvétele tárgyában hozott határozata.

99. Sztanisics község képviselőtestületének a körállatorvos látogatási díjait megállapító határozata.

100. Csantavér község képviselőtestületének határozata a katonabeszállásból felmerülő kiadásoknak községi pótdó utján leendő fedezése tárgyában.

101. Kula község képviselőtestületének határozata Budapesten felállítandó magyar tannyelvű tisztákadémiára megszavazott s részletben fizetendő 200 korona alapítványról.

102. Közigazgatási bizottság átirata némely tagjainak igazolatlan elmaradása tárgyában.

103. Hódságh község képviselőtestületének határozata esikóker felállítás tárgyában.

104. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata az italadó kibágások után befolyandó bírság-pénzek hovatfordítása tárgyában.

105. Dr. Bernheim Mátyás orvostudori oklevelének meghirdetése.

106. Dr. Rényi József orvostudori oklevelének meghirdetése.

107. Müller Meister Berta szülész nő oklevelének meghirdetése.

108. Fajdok Góczy Zsófia szülész nő oklevelének meghirdetése.

109. Mélykut községében behajthatlanná vált 305 frt 89 kr. különféle követeléseknek leiratása.

110. Schmausz Endre alispán ur jelentése a járási főszolgabírák által az átfutó hivatalos pénzekről 1893. évben vezetett napló számadásokra kiadott felmentvényekről.

véli megközelíthetőnek, ha tagjait mindenféle hasznos és kellemes olvasmányokban részesítvén, előtűnk nem csak a politikai és szépirodalmi lapok elterjedését munkósdét kitarja, de az egyesültek havonként növekedő pénzeszkéjéhez képest, őket a tulomány és művészet minden ágáiban megszerzendő legújabb, legjelesebb és legkorszerűbb elmesztelvényekkel, ugyint: folyóiratok és könyvekkel a lehetőség megismerteti; azonban, noha az egyesület semmi melleszándékuk alárendelni, vagy annak kivételét egyéni érdekek és befolyástól feltétel nélkül nem akarja, hanem az általános szellemi előmenetel legjelesebb alapjaira építeni igyekszik, mindamellett, tekintvén a honpolgári éber igényeket, kedves kötelességnek nyilvánítja ezen cél elérésében a nemzeti irányt a többiek felett mindenkor szem előtt tartva, lehetőleg kiemelni és biztosítani.

Ezen cél elérése 1846 után, a midőn a 129 tag a kellő anyagi támpontot is megadta, határozottan sikerült. A Masirevits házból, ahol a helyiség szűknek bizonyult, átköltöztek a „Pokol” felemelése s azután a társadalomban olyan akciót indítottak meg, hogy az Olvasókör vált csakhamar a zombori társadalmi élet főtényezőjévé. A megrendelt lapok számát szaporították, tudományos és szépirodalmi könyveket vásároltak össze, tánc- és zeneestélyeket, továbbá más multságokat rendeztek, a mi aztán a magyarság közművelődésének nem kis előnyére vált.

A kör tehát rövid idő alatt szépen virágzásnak indult és rendkívüli fontos missziót teljesített. De az 1849-ik évi rettenetes katasztrófának nálunk is megvolt a maga szomorú eredménye. „Ezen időszak az abszolutizmus siralmas ideje. A megyei municipalis hatóság rögtön megszűnt és a szerb vajdaság létesülése által a vármegyében, úgy mint a városokban is, a társadalmi élet is rögtön megváltozott. Az eddigi helyzet urai: a nemesség és a közbirtokosság, valamint a hozzájuk szító honorációrok, mindenütt mellőztettek, sőt gyakran üldözés tárgyai lettek, azért kényserléltek visszavonulni, vagy épp máshová költözni, az ez által okozott úrt a monarchia minden részéből betöltött új hivatalnokok nem voltak képesek pótolni, mert nemcsak nem simultak a nemzeti szellemhez, sőt mindenütt ellentétbe helyezték magukat.

Ily körülmények között a magyarságnak vissza kellett vonulni. A kör tagjainak száma 50-re olvadt le. „Igy aztán a körnek szépen megindult működése természetesen aial hanyatlott. De a működés azért nem pangott, csak nem lehetett olyan szabad és olyan intenzív.

Időközben kétszer is helyiséget változtatott a kör, de aztán ismét visszatért a Pokol-féle helyiségbe.

1849—59-ig terjedő időköz volt a körre nézve a legválságosabb idő. A tagok száma igen csekély volt, így pl. 1857-ben is csak 39 tagot számlált a kör. 1854-ben pedig pláne deficitje is volt a körnek: 100 frt. A kitartás azonban nem hiányzott s meg is teremtette a maga eredményt. Tanévigalmakat, estélyeket rendeztek, úgy, hogy a körnek vagyona deficit helyett lassan-lassan szaporodott; 1859-ben a kör már 202 frt 44 krral rendelkezett.

Az 1860-ik év forduló pontot jelent hazánk történetében; a zombori olvasókör is fellelegzett s ezután óriási lépésekkel haladt előre a maga elé kitűzött cél tökéletes elérése felé. A tagok száma évről-évre szaporodott (1864-ben 154 tag volt), a könyvtárt s a lapokat szaporították és ismét szabadabb kézzel rendeztek estélyeket. A kör vagyona is folyton növekedett, úgy, hogy 1867-ben már 2418 frt volt a kör vagyona. A monografia írója a körnek 1860—1894-ig terjedő működésével 42 oldalal át foglalkozik behatóan, a legapróbb részletekre is kiterjeszkedve. Évről-évre közli a tisztikar névsóvét, kimutatja a kör vagyoni állapotát, a tagok szaporulatát; beszámol a rendezett multságokról s felelősen a nevezetesebb mozzanatok, szóval hű képét adja az egylet életének.

Ez a kör, mint az egész országban minden téren, úgy a zombori olvasókörnél is a haladás kora. Társadalmi és közművelődési téren az egylet vezérszeret jászott s nem kis érdemeket szerzett a magyar hazafias szellem ápolása és terjesztése körül. Röviden így lehet jellemezni az olvasókör utóbbi 34 év működését.

Az 1880. évi október hó 10-én tartott választmányi ülés ismét fordulópontot képez az egylet életében. Ekkor kezdtek tárgyalni azt az eszmét, hogy az olvasókör külön, saját helyiséget szerezzen. Ezen állandó helyiség megszerzésére egy választmányt küldtek ki. Két évi

hosszas tárgyalás és komoly megfontolás után 1882. június hó 4-én tartott közgyűlés alkalmával elhatározták, hogy a mostani helyiség telkét, a mely akkor a királyi kincstár tulajdonát képezte, megveszik. A körnek vagyona ekkor már meghaladta a 4000 forintot. (A kör vagyona különben már 1874. évtől kezdve 4 és 5 ezer forint között váltokozott a bevételék és kiadások mérve szerint) A nagymérvű kiadást a tagoktól kérendő kamatnélküli kölcsön utján óhajtották fedezni; ezenkívül elhatározták, hogy eladják az időközben beszerzett első magyar biztosító-társasági és a zombori takarékpénztári részvényeket. A kamatnélküli kölcsön eszméjének igen szép eredménye volt: a kör tagok ugyanis rövid tíz nap alatt 10,600 forintot jegyeztek; ez a kölcsön azután később a 12 ezer frtot is meghaladta. Így aztán lehetséges volt, a köri vagyont s a vármegyei árva- és szerethetési alaphól kölcsönvet 6000 forintot hozzászámítva, a mai diszes kis palotának felépítése. Azóta a kör évről-évre törleszti az adósságait; az idén az összes terhekből már csak 11,500 frt áll fenn.

Jelenleg az olvasókör helyisége, tekintve az ezen évben megejtett átalakítást, külső csín és izlés tekintetében igazán pártját ritkítja.

* * *

A monografia 64 oldalra terjed. Az író rendkívüli szorgalommal gyűjtötte össze az adatokat s igazán hű képét nyújtja az egylet 50 éves múltjának.

A füzet gyönyörű kiállításban Bittermann Nándor könyvnyomdájából került ki.

* * *

Ezeket kívántam röviden a monografiáról s annak vázlatképen az olvasókörrel elmondani.

A kör jelenleg fénykorát éli; megizmosodva és megerősödve hivatalos magaslátán áll; büszkén tekinthet vissza az elmúlt ötven esztendőre. Az ötven év alatt elért fényes eredményeért, a lelkes tagokon kívül, a legnagyobb elismerés a körnek mindenkoron buzgó elnökeit illeti meg, így különösen a jelenlegi elnököt, Sándor Béla főispánt.

szf.

M

111. Kunos
112. Glozsa
65 kr különfé
113. Cséb
114. Parab
adása.
115. Zenta
adása.
116. Báthn
Bajmok, Jak
háza, Bezdán
Karavukova,
Uj Palánka,
Kis-Kér, Kun
távér, Feketé
Martonos, O
K-Szt-Ivan, V
községek 189
Moholy, Neme
kölségvetése
Plávna, Rigy
Szonta es O
Tatabaza 18
város 1893. é
alap, árva- és
Rudolf-alap,
rendőri alap,
kiszajtatási al
1887. évi képz
évi pusztai sz
számadása. S
számadása. B
számadása.

So

a

Vannak a
csak a gondter
azt hiszik, lo
a régi kedélyes
csak a poéták fá
akik ezen meg
a mi kis külön
lettek volna, m
meltő jelenetek
számúve az
Marek Twain,
teni, mint a mi
hogy ellenzék,
ságot legutóbb
Rengeteg
centrumpárti va
egy egész cor
Zombor városat
teből vaskos
bölcsészet össze
Gyulánál az egy
feltől modern as
zitól valameny
eddig megjelent
Ezenfelül
beszéd remésges
de hallottuk is.
Ugy illeket
egyelőre néma
sugárzó frázisek
asztala fölött ké
De hát va
Csak talán
Tán a tatárok v
volna az új éra
bukván az „egy
Oh nem!
óratok! Kö köv
vesztett folyam
ugy sörpüdi el
marhánt a gyilk
anyuinkat és s
Elerkezett
polgártársunkat
zaba vezető h
emelen.
Ezen borz
s elhoztak magu
ha ez nem haszn
Eljöttek s
Dr. Drakt
Szemző Istvan
Dr. Molnár
Dr. Donosz
a — Szemző-féle
Dr. Alföldy
kációt hasonlóke
Dr. Aszt
diszertációt tart
Paul Kalmá
latba a hidfallal
Radulovits
Ad 1. Nem
mit tördöm az e
jubileummal —
Ad 2. Euge
csak a legmagas
Szemző féle hid
Ad 3. Bár
orvosi székben, e
a Szemző-féle ve
Ad 4. Csak
s Kant a mestere
s saját képére te
féle hid...
Ad 5. En c
évezredek múlva
foglalkozom, de a
Ad 6. Igaz
de én azért szem
szempontból tekin
Ad 7. En c

Melléklet a „Bácska“ 99-ik számához

111. Kunos József állatorvos oklevelének meghirdetése.
112. Glozsn községében behajthatlaná vált 36 ft 65 kr különféle követelések leírása.
113. Cséb község 1893. évi gyámpénztári számadása.
114. Parabuty község 1893. évi gyámpénztári számadása.
115. Zenta r. t. város 1893. évi gyámpénztári számadása.
116. Báthmonostor, Béregb, Borsód, Csataalja, Dautova, Bajmok, Jankovác, Katymár, Kurbaja, Madaras, Tataháza, Bezdán, Gákova, Krusevlya, Sztanisics, Bogojeva, Karavukova, Pivnica, Cseb, Gajdobra, Obrovác, Plávna, Uj Palánka, D.-Szt.-Iván, Petrovác, Uj-Soóvé, Cservenka, Kis-Kér, Kucura, Torza, Uj-Verbasz, Veprovác, Csantavér, Feketehegy, Hegyes, O-Morovica, Topolya, Ada, Martonos, O-Becse, Szenttamás, Gardinovec, Mosorin, K.-Szt.-Iván, Vilova, Gyurgyevó, Goszpodince és Nádaly községek 1895. évi költségvetései. Uj-Palánka, Csávoly, Moholy, Nemes-Militics és Titel községek 1894. évi költségvetései. O-Szapár 1890—91. évi, Bresztovác, Plávna, Rigvica, O-Morovica, Paesér, Vaskut, Ns-Militics, Szonta és O-Futtak 1892. évi, Csávoly, F.-Szt.-Iván és Tataháza 1893-ik évi közpénztári számadásai. Zenta város 1893. évi Fischer leipniker alap, tüzoltói segély-alap, arva- és szegény-alap, Étvös-alap, I., II., III. oszt. Rudolf-alap, IV. oszt. Rudolf-alap, allategészségügyi, rendőri alap, Boromisza Tibor-alap, tisztai állóhid alap, kisajátítási alap, szegény-alap és utialap számadásai. Katy 1887. évi képzés és nevelési számadása. O-Szapár 1891. évi pusztai számadása. Szenttamás 1892. évi regale számadása. Szilbás 1890—93. évi urbéri föld jövedelem számadása. Bácsujfalu 1874—79. évi legelő haszonbéri számadása.

Sok hüő semmiért a mi parlamentünk.

— Városi közgyűlés, december 11-én és 12-én. —

Vannak, akik elég pesszimisták ahhoz, hogy az életet csak a gondterhes, szomorú oldalról fogják fel, akik azt hiszik, hogy a köztérben való működésnek elmúlt a régi kedélyes oldala, hogy a naivság és komikum csak a poéták fantáziájában foglal már csak helyet. Nos, akik ezen meggyőződésben élnek, nagyon csalódnak, ha a mi kis külön parlamentünk legutóbbi gyűlésén jelen lettek volna, másképp gondolkoznak; Cervantesi tollra méltó jelenetek játszódtak le azon. Bizony nincs még száműzve az emberi kedélyből a naivság s nincs az a Marek Twain, aki hatalmasabb komikumot képes teremteni, mint a minőben a „centrum“ (nem merem kiírni, hogy ellenzék, mert meglychnelnek érte) a törv. bizottságot legutóbb részesítette.

Rengeteg apparattussal jelentek meg a honmentő centumpárti városatyák, voltak akik Paul Kálmánnal egy egész conversations lexikont, dr. Aszt Vincéné Zombor városának a jövő tíz ezer évig nyúló történetéből vaskos 25 kötetet, dr. Alföldy Árpádnál a jogbölcsezet összes eddig megjelent műveit, dr. Molnár Gyulánál az egész igazságügyi törvényírt látták s azonfelül modern asztalukon fektűt — állítólag — utbaigazitól valamennyitük rendelkezésére a „Zombor és Vidék“ eddig megjelent összes száma díszkötésben.

Ezenfelül valamennyitük arcán ott tilt egy-egy nagy beszéd rémséges előjele, — de ezt már nemcsak láttuk, de hallottuk is.

Ugy ílték ott sorban, mint telített leydeni palackok, egyelőre némán, komoran, csak túltelített agyukból kisugárzó frázisok jártak már a gyűlés előtt is, a centrum asztala fölött kedélyesen a Willi táncot.

De hát vajjon miért e nagy készülődés? Csak talán nem fenyegeti a muszka az országot? Tán a tatárok vannak városunk falai előtt? Vagy fűtött volna az új éra pillanata s Apponyi kinevezetett, megbukván az „egyházpolitikai komédia“?

Oh nem! Sirjatok halandok, mert im fűtött végörátok! Kő kövön nem marad e városban. Mint a feke vesztett folyam árja elsodor mindent, amit utjában ér: úgy söprendi el e város összes lakot, épületeit s szarvasmarháit a gyilkos orkan, mely földönfutóvá teend mindannyiunkat és kiűz apánk szent hajlékából.

Elerkezett a világ vége, — mert Szemző István polgártársunkat arra akarják kényszeríteni, hogy a háza vezető hidon ne 60, hanem 30 cm-eteres védőfalat emeljen.

Ezen borzalom megakadályozására eljöttek ők mind s elhoztak magukkal beszélő képességtük egész arzenalját, ha ez nem használ, ugy meuthetieitől elpusztít az orkan.

Eljöttek s beszéltek.
Dr. Drakulits Pal nagy politikai beszédet mondott Szemző István hidjáról s a 60 cm. előnyös voltáról.

Dr. Molnár Gyula igazságügyi beszédet ugyanerről.
Dr. Donoszlovits Vilmos közegészségügyi filippikát a — Szemző-féle hidról.

Dr. Alföldy Árpád gyönyörű jogbölcsezeti prédikációt hasonlóképp Szemző István hidjáról.

Dr. Aszt Vince évezredekkel felőlelő kulturtörténeti diszertációt tartott hasonlóképp a hidról.

Paul Kálmán az új sommás eljárást hozza kapcsolatba a hidfallal.

Radulovits Szilárd ismétli mindezt szerbtül.
Ad 1. Nem személyes okok késztetnek a szólásra, mit tördöm az egyházipolitikai komédiával s a Gromon jubileummal — de a Szemző István hidja...

Ad 2. Eugen személyek nem érdekelnek, mert én csak a legmagasabb igazságügygyel foglalkozom, de a Szemző féle hid...

Ad 3. Bár nem jó szívvel látom dr. Vadast a főorvosi székben, én előttem a személyes érdek sifli, de a Szemző-féle védőfal...

Ad 4. Csak az emberiség ősi jogaival foglalkozom s Kant a mesterem s erős meggyőződése, hogy az Isten a saját képére teremtett mindnyájunkat, de a Szemző-féle hid...

Ad 5. Én csak azzal tördöm, vajjon minő lesz évezredek mulva e város csatornázása s én mással nem foglalkozom, de a Szemző-féle hid...

Ad 6. Igaz, hogy az új sommás eljárás drágább, de én azért személyeket nem vádlok, mert én magasabb szempontból tekintem a világot, de a Szemző-féle hid...

Ad 7. Én csak szerbtül akarok felszólalni, hogy a

választók halljanak rólam, egyébként személyekre nem tekintek, de a Szemző-féle hid...

Valóban a naivság ilyen öserével való megnyilatkozására nem voltunk elkészülve, ilyen komikai ért nem vártunk a centrumból.

No már tisztelt uraim, bármennyire is tiszteljük önöket, senkivel sem fogják elhíttetni, hogy önök nem egy kis bohózatot akartak a közgyűlés előtt végig játszani. Mert ezt cselekedtek meg.

Az, a ki oroszlanokra gumpipuskával, vagy verebreke ágyukkal vadászik, mindenba komikus volt s nem tarthat igényt arra, hogy komolyan nezzék.

Az, aki mindig azt hangsúlyozza, hogy személyes tekinteteken felül áll, de utána rögtön kinyújtja a lábát, úgy jár mint az egyszéri, aki folyton vizet prédikált, s mindig bort ivott.

Önök valamennyien Cátoknak akarnak látszani, akik majd bele szakadnak a közgyűlés istapolásába s minden második szavuk az volt, hogy: a Szemző István hidja.

S míg ezek a mi kis parlamentünkben folytak, — nagyot roppan szegyegeben az a bizonyos hid.

A vege a dolognak az lett, hogy a 30 cm-eter győzött s ezentul Szemző urnak se lehet 60 cm-eteres védőfalat emelni a hidján.

A világ nem fordult fel, dacára a nagy beszédeknek, sőt a tisztelt obstrucnos urak, az tles vezetével 1/2 órákor teljes biztousagban kaulalazhatták az elült levest.

És most a tréfa után legyen szabad az ominózus hid ügyéhez néhány szót, komoly hangon szólni.

Ne higye valaki, hogy bennünket Szemző István ural szemben a legkisebb animoztas is vezérel.

Feltétlenül megkivánjuk mi is, hogy városunk egyetlen egy polgara se legyen zaklatásoknak kiteve, hogy polgári jogait mindenki szabadon, menten minden törvénytelen vagy szabálytalan befolyástól élvezze, használja és gyakorolja.

Nem vesszük rossz néven, ha az ellenzék párt-előkövél szemben elkövetett valamely séremlről van szó, itt az ellenzék erélyesebben kell ki, mintha más polgárról lenne szó.

Nem foglalkozunk azon kérdéssel sem: vajjon feltétlen szükséges volt-e az ismert hid lebontását elrendelni vagy nem. Ez egyéni nézet dolga. Helyezkedjünk az ellenzék álláspontjára s mondjuk, hogy nem.

Eddig tehát együtt vagyunk. Ha azonban az illetékes hatóság a hid eltávolításának kimondását tartotta sztkészesnek, — ennek kimondásához kétségtelen joga volt — úgy itt már az intentióra nézve eltér véleményünk az ellenzékétől.

Ok ebben szándékos zaklatást láttak, mi pedig sokkal jobban tiszteljük városi hatóságunk komolyságát, semhogy feltehetőnek engednők azt, miszerint a város egy kiváló polgárt minden ok nélkül zaklatni akarná.

Jegyezzük meg jól, az ellenzék annyira beleheccelte magát abba a gondolatba, hogy itt Szemző István zaklatni akarták, hogy minden animoztásnak ez a genezise.

A határozat ellen jogorvoslattal éltek, egy a közgy. bizottság, mint a belügyminiszter igazat adott az első hatóságunk.

Az animoztás még nagyobb lett, most már földzészről beszélnek.

Leérkezvén a miniszter határozata, a hid eltávolítását most már foganatosítani kellett. Ugy hisszük, az ellenzék is igazat fog adni abban, hogy a miniszternek az eltávolítást jóváhagyó határozata nem azt jelentette, hogy a falat nem kell, hanem hogy el kell távolítani.

Ehez tehát szó nem fér.

De hogyan távolítsák el? A miniszter határozatában azt is kívánta, hogy az eltávolítás a fél lehető zaklatása nélkül, s lehetőleg békes uton történjek meg.

A tanács ennek folytán 4 1/2 hónapi időt adott Szemző urnak az eltávolításra.

Ebből csinálják azután a második nagy gravamert. Kérdjük már most, ha csak a városi tanács a miniszter határozatát egyszerűen felre tenni nem akarja, lehet-e e határozat végrehajtásának enyhébb formáját választani, mint azt, hogy a városi tanács a kötelezett félnek a hid eltávolítására 4 és fél hónapi időt hagyott auéltül, hogy a nem teljesítés következményét kimondotta volna. Jelezvén ezzel, hogy indokolt kérelemre esetleg további balasztásba is bele megy.

S most jön a java.

Latván a városi hatóság, hogy az egyes polgárok egyes esetekben kifogásolhatnák az ily védőfalak eltávolításának kimondását, minthogy e tekintetben a városnak szabályrendelete nincs, s el akarván kerülni a jövőben előforduló sürölódásokat, azon helyes álláspontot foglalta el, hogy ezen kérdést szabályrendeletileg meg kell oldani. A tervezet elkészült s a mérnöki szakközlegek javaslataira a hidvédőfalak magassága maximum: 30 cm-eterbe lett megállapítva.

Lett erre még nagyobb riadalom. Az ellenzék erre azt kérdezte, hogy mért épen 30 cm., s mért nem 60 cm.?

Miért? Hát azért, mert a mérnökök, a kik ezt jobban értik, azt mondják, hogy a 30 cm. magasság minden követelménynek jobban megfelel.

Nem így az ellenzék.

Ott látta az ördögöt a falon s megadta ő is a feleletet.

Azért nem lett 60 cm-eter, mert a 30 cm-eterrel Szemző István akarják újra zaklatni.

Érte meg e gondolkodást aki tudja, mi nem értjük. Tény azonban az, hogy a 60 és 30 cm-eterért játszottá végig az ellenzék a mult közgyűlésen az ismert szinpadii jeleneteket, azon a címen, hogy a közgyűzet szolgálja és védi, tényleg pedig azért, hogy a pártelnökök ellen soha sem indított hajszával a város közönséget megindítsa.

Meg nem indította, de igenis megmulattatta.

Érdekes jelenség volt azután végig élvezni az ellenzék azon szemrehányását, hogy a törvényhatósági közgyűlésekbe ők hoztak egy kis életet, mely megtörte az ez előtti állapotokat, amidőn minden kommandóra ment.

No uraim, mi megengedjük, hogy egy idő óta közgyűléseink élénkebbek, örüllünk, ha a közgyűzet érdeklő egyes kérdésekben vita provokáltatik, szigorú kritika gyakoroltatik, de önöknek, akik az utolsó közgyűlésen a porosz hadseregnek is diszére való figyelemmel,

kommandósóra álltak fel, hogy pártelnökök abbeli személyes kívánságát, hogy hidvédő falat 60 cm. magasra emelhetné, önöknek nem szabad senkinek szemére vetni, hogy kommandírozzák, mert önöket ugyancsak pompásan megkommandírozták s jelesen vizsgáztak az ellenzéki Dienst Reglement-ből. Pártelnökök bütszke lehet legfelsőbb haduri parancsainak pontos végrehajtására. Mamelukabbak voltak önök a mameluknál, mert ilyen mamelukságot a régi s önök szerint mameluk világ sem látott.

Aztán a Gromon-jubileum! Hogy az ellenzék nem akarta a kormány egy érdemes tagját, nem mint párt-embert, de mint oly férfit, a ki a közügy szolgálatában 25 munkaévet töltött el, jubilálni, ez tisztán az ő dolguk s az egyéni izlésre tartozik; sőt azt is kijelentették, hogy azon tényiknek, a melylyel távolmaradtak ama közgyűlésről, csak örüllünk s ezért köszönettel tartozunk, mert lehetővé tették az egyhangu határozatot.

De mikor önök a város polgármesterét megróják azért, mert a város közönsége nevében Gromonnál járt küldöttség ezen tényéről megenlékezik, akkor önök egyenesen igazságtalanok.

A polgármesternek ezt megtenni kötelességében állott.

Ha nem teszi, akkor lett volna megrovandó, hogy a város közönsége nevében teljesített eljárásáról a város közönséget hivatalosan nem értesíti.

Az ellenkezőt allítani, az a „Rechtbarei.“

Vegre a főispán megtámadása! No ezen nem lepődünk meg. Sőt azon csodálkozunk volna, ha erre nem kerestek volna, akár a hajánál fogva ejóráncigálva, alkalmat.

A főispán bizottsági tag is legyen egy személyben! Hát erről lehetne vitatkozni a közgy. törvény tárgyalása közben, de nem akkor, de nem jelenleg, midőn e kérdést a törvény s az ezt kiegészítő egyes hasonló esetekre vonatkozó illetékes határozatok már rég eldőntötték.

Az ellenzék — feltesszük — van annyira jogász, hogy ezt tudja.

Ha mégis az ellenkezőt teszi, tessék ítéletet alkotni ezen eljárásukról.

És még Kozma László esete. Nem lehet őt beválasztani a közgy. bizottságba, mert nem törv. bizottsági tag — így érvel az ellenzék.

Ámde a választás csak 1895. január 1-től kezdődő időre vonatkozik, ekkor pedig Kozma László az összeállított virilista lajstrom szerint már bizottsági tag lesz.

A bíráló választmány pedig, minden felebbezés kizárásával, végérvényesen határoz a virilista lajstrom összeállítására felett, aki abban bent foglaltatik az ipso jure tagja lesz a törv. bizottságnak, semmiféle közgyűlési jóváhagyás ehez nem kell, sem pedig visszautasítás nem lehetséges.

S a virilisták lajstroma a közgyűlés elé csakis tudomászerzés céljából terjesztetik.

Ezt világosan mondja a törvény.

Mindössze csak abba a formai nianszba lehet igazza az ellenzéknek, hogy a törv. bizottság csak azok közül választhat a közgy. bizottságba, akikről tudomása van, hogy törv. bizottsági tagok. Tehát a tárgysorozatban előbb kellett volna tétetni azon pontnak, melylyel a virilisták lajstroma a törv. bizottságnak tudomására adatik s azután kellett volna következni Kozma László jelölésének, illetve megválasztásának.

Különben, ha a tisztelt centrum emlékezőtehetsége meggyöngült volna, vagyunk bátrak emlékeztetükbe hozni, hogy dr. Drakulits Pál és dr. Donoszlovits Vilmos amikor a közgazgatási bizottságba beválasztattak — 1892. decemberben — szintén nem voltak még tagjai a törvényhatósági bizottságnak, mert mandátumuk csak 1893. évi január hó 1-én kezdődött.

Ugyan uraim, miért nem tetszett ekkor kifogásolni a választást!

A közgyűlés lefolyása.

A polgármesteri jelentés.

Schlagetter Gyula a következő jelentést olvasta föl: Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Városunk közigazgatási ügymenetéről és állapotáról van szerencsém jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

I. A tanácsi iktatóba érkezett folyó évi január hó 1-től bezárólag október hó 31-ig összesen 13,212 drb, ebből elintézet nyert 13,212 drb, folyó évi november hó 1-től bezárólag 30 ig beérkezett 1478 drb, elintézet nyert 542 drb, hátralék 936 drb. November hó előtti időről hátralék nincs.

II. Az arvai iktatóba érkezett folyó évi január hó 1-től bezárólag október hó 31-ig összesen 2334 drb, ebből elintézet 2334 drb, folyó évi november hó 1-től bezárólag 31-ig beérkezett 239 drb, elintézet nyert 61 drb, hátralék 178 drb. November hónapot előző időből hátralék nincsen.

III. A rendőrkapitányságnál október és november hóban beérkezett 1790 ügydarab, melyből 1720 elintézet, hátralékban maradt 70. Tüzeset három fordult elő. Eltoloncoltatott 5, áttoloncoltatott 16 egyén.

A vagyonzbiztonság kielégítő volt, a személybiztonság több súlyos testi sértés és egy szándékos emberölés által zavartatott meg, melyeknek tettesei mind kinyomoztattak és a bírósághoz átkísértettek.

Mint hogy azonban ezen esetek a vásár- és ünneppalapon a korezmákban tartatni szokott táncmultságok alkalmából fordultak elő, ilyeneknek jövőbeni előfordulása megakadályozása céljából ezen táncmultságok megtartása a rendőrfőkapitány által egyelőre a farsang kezdetéig betiltatott; és minthogy egyes esetekben a katonai legénység is részes volt, az állomásparancsnoktól nyert értesítés szerint ugy a császári és kir. közös hadsereg, mint a honvédség legénységétől is parancsnoksága által az u. n. kimaradási engedélyek megrovatnak és így remélhető, hogy a felmerült kibágások ismétlődni nem fognak.

Az állatvásárok folyó évi november hó 16-tól fogva az ujonan berendezett marhavásártéren tartatnak meg, és eltekintve attól, hogy a közönségnek a vásári rend-

tartás szigorubb rendelkezései betartásához az első alkalommal még szoktatandó volt, a vásárok az állategészségügyi követelményeknek megfelelően tartattak meg.

Nem mulasztatom el azonban annak megemléstését, hogy a vásári rend fenntartása a rendőri személyzet oly tetemes részét veszi igénybe, hogy az által esetleg a vásárok alkalmával előforduló más rendőri teendők ellátása nehézségekbe ütközik.

IV. A községi bírósághoz érkezett 1894. évi október hó 1-től november hó 30-ig 485 ügydarab, elintéztetett 453, hátralékban maradt 32 ügydarab.

V. Az adópenztárba október hóban befolyt a következő: állami adóban 16,482 frt 36 kr, városi pótdadóban 5708 frt 71 kr, november hóban állami adó 39,539 frt 92 kr, városi pótdadóban 12,620 frt 81 kr. Hadmentességi díj fejében október hóban 35 frt, november hóban 59 frt. Fegyveradó október hóban 3 frt, november hóban 12 frt. Utadó fejében október hóban 863 frt 77 kr, november hóban 1501 frt 24 kr. Ebadó október és november hóban 3 frt.

VI. A házipénztár készpénz készlete a mai napon 8337 frt 16 kr.

Birtokváltási díj fejében folyó évi október hóban befolyt 341 frt 35 kr, november hóban 1177 frt 48 kr.

VII. Városunk egészségügyi állapotáról a tisztí főorvos adatai nyomán jelenthetem, hogy a folyó évi október és november hónapokban az általános egészségi állapot, viszonyítva a múlt év ugyanezen hónapjaihoz, elég kedvező volt.

Az uralkodó kórmentés az időjárásból könnyen magyarázhatólag a légzőszervek, nemkülönben az emésztő szervek hevenybántalmaiban nyilvánult.

Több difteritisz eset fordult elő, de csak igen kevés esetben végződött halállal, és habár a megbetegülteknek csak egy része részesült a szerrum-oltásban, a gyógyulások igen kedvező arányt mutatnak fel, miert is azok inkább általában enyhe jellegű lefolyásúknak ismerendők el.

Mindazonáltal felemlitem, hogy több teljesen vagyontalan családban előfordult difteritisz esetben a kezelő orvos kérelme folytán a város terhére a szükséges szerrum-oltásnak kiszolgáltatása iránt haladéktalanul intézkedett.

Orvosrendőri szempontból két köztisztaság elleni kihágásról felemlíteni való nincs.

Orvostörvényszéki boncolás három (erőszakos haláleset) ejtetett meg.

VIII. A baja-zombor-újvidéki h. é. vasut részvénytársaság folyó évi november hó 3-án rendkívüli közgyűlésén a még hiányzó igazgatósági tagokat megválasztván, az igazgatóság november hó 12-én végleg megalakult; elnökévé Sándor Béla Baes Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánj ömeltőségét, alelnökévé Schmausz Endre Bács-Bodrogh vármegye alispánját választván meg; mely választások a város közönségének bizonyára megnyugtató biztositóként szolgálhatnak arra, hogy ezen h. é. vasut ügyeinek vezetésében érdekeinkkel legelőleg érvényesülni fognak.

IX. A tekintetes törvényhatóság részéről kirendelt küldöttség a Gromon Dezső öccsellenciája m. kir. honvédelmi államtitkár, városunk volt főispánjának tiszteletére Budapesten rendezett ünnepségen megjelent, abban részt vett, ott is azon meggyőződést szerezvén, hogy a Szt. István rend, a vaskoronarend, a valóságos belső titkos tanácsosi méltóság öfelsége által csak valóban bazaaros érdemek elismerésül adatott. Különben pedig öccsellenciája a tekintetes törvényhatósági bizottság üdvözlésében nyilvánult figyelemért köszönetét ismételtelen igen énkén nyilvánította, mit is van szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottságnak ezennel tudomására hozni. Kérem ezen jelentésem tudomásul venni.

Dr. Molnár Gyula körülbelül a következőket mondja: Nem tartja helyesnek, hogy a jelentés csupa számszerű adatokkal van tele. Ö már többször tapasztalta, hogy a polgármester jelentései „rövidesek”, de eddig nem szólt, mert — úgy hitte — időt kell engedni az új polgármesternek. De most már mást vár. Vannak a polgármesternek fontosabb ügyei, a melyekről tájékozást szeretett volna nyerni. A Gromonnal járt küldöttségről megemlékezett a jelentés, de nem emlékezett meg a telefonügyről, meg a villamos világításról. Ezek után szükségesnek tartotta kijelenteni, hogy ö nem ellenzéki viselkedő, hanem objektive beszél és hozzá teszi még, hogy a polgármesternek nagyobb körültekintéssel kell eljárnia.

A jelentést nem veszi tudomásul.

Dr. Drakulits Pál szerint a jelentés kimerítőbben szerkesztendő s annak időről-időre némi programot is kell magában foglalnia a közállapotok ellátására nézve.

Ezek után kijelenté, hogy ö kénytelen a személyeskedés terére lépni. Ok hangoztatták, hogy a politikát a közgyűlés termébe bevinni nem akarják; e kijelentéshez hívek is maradtak s ezért maradtak távol, a mikor a Gromon üdvözléséről volt szó. Ezt az üdvözlés tényét megtudná még bocsátani, de nem tudja megbocsátani azt, hogy a Szemző István kényszerített a hatóság engedélye nélkül emelt utcai hidfalak eltávolítására. Ö ez ügyet az összel a képviselőházban is szellőztetni akarta, de az egyházpolitikai komédia (ipsissima verba) oly hangulatban tartotta a kedélyeket, hogy megszánta a belügy-minisztert, a ki amugy is fülladozott és nem akarta még ö is kavicokkal megdobálni. (Általános csudálkozás). Szeméreti veti a polgármesternek, hogy a Szemző-ügyben hozott miniszteri rendeletet nem hajította szórószert végre s a városi tanács a miniszterhez valótlán jelentést tett. „Látom, hogy a polgármester kételkedik — így szól — tehát felolvasom a rendeletet”. (Egy nyaláb „Z. és V.”-ben keres, a miben a körülötte ülök segédkeznek; a közgyűlés hosszu ideig vár, mindaz elnököt nézi, hogy mért nem sürgöti, de az elnök is csak mosolyog). Végre aztán a szónok kijelenti, hogy nem akarja szóról-szóra felolvasni, hanem kijelenti, hogy a rendeletben az volt, hogy a polgármester lépjen érintkezésbe Szemző Istvánnal a hid karfalainak eltávolítása ügyében, de ez nem történt meg, hanem a rendelet egyszerűen közöltetett Szemzővel.

A polgármester javaslatát nem veszi tudomásul.

Koczkár Zsigmond nem ért egyet dr. Drakulits-csal. Ö a Szemző-ügyben nem lát zaklatást, mert hiszen ö neki (Koczkárnak) is el kellett távolítani egy izben egy szabálytalan építményt, hát vajjon akkor ö is zaklatták?

Ö határozottan rossz néven vette volna, ha a polgármesteri jelentés nem emlékezik meg a Gromon-ügyről. A közgyűlés határozta el, hogy öccsellenciáját üdvözlö, üdvözlö pedig azért, mert a város irányában

hervadhatlan érdemei vannak. Ha az üdvözlés megtörténtét be nem jelenti a polgármester, úgy azt sok bizottsági tag vette volna tőle rossz néven.

A jelentésben felsorolt számadatok a tisztviselők működésére vonatkoznak és azt másként mint az elintézt darabok számának föltüntetésevel kimutatni nem lehet. A tisztviselők tevékenységéről beszámolni pedig a polgármesternek kötelessége.

Ajánlja a jelentés tudomásul vételét. Radulovits Szilárd hosszabb beszédben fölpanaszolja, hogy a polgármesteri jelentésben nincsen említés téve a szerrumról; gondoskodva van-e a szegény difteritisz-betegekről.

Schlagetter Gyula polgármester teljes tisztelettel fogadja a felszólalásokat és nem kétli, hogy tisztán a város közérdeke birta a bizottsági tagokat a felszólalásokra.

Megengedi, hogy a jelentés számadatai szárazak, de hát ez másként nem lehet. Tessék neki módot jelölni arra, hogy a tárgyak, az elintézetek miként adhatók elő másképp a jelentésben.

Gromon mellett sem mondott himnusz a jelentésben, csupán a tényeket sorolta föl.

Határozottan tagadja, hogy a nagy dologgá fölfújt hidfalak ügyében valótlán jelentést tett volna. Az ügy folyásának nagy része alatt nem is ö volt a polgármester. De ö bármilyen jelentést tett is, felelősséggel a felettes hatóságának tartozik. Hogy mennyire zaklattatott Szemző István, mutatja az is, hogy a jogerős határozat végrehajtására Szemző nem kevesebb mint négy és fél havi határidőre nyert.

Radulovitsnak megjegyzi, hogy ha figyelt volna, hallhatta volna, micsoda intézkedés történt az új gyógy-módrá, a szerrumra vonatkozólag.

A telefonügyről nem szólt, mert az a mai közgyűlés ismét napirendre tűzött, tehát a rud elé szaladtak. A villamos világítás ügye pedig folyamatban van s újabb említésre méltó körülmény abban a mult közgyűlés óta elő nem fordult.

Egyébként pedig a város közügyeiben semmi említésre méltó nem történt s így nincs mit fölvennie a jelentésébe.

Dr. Molnár Gyula azt a csinos kijelentést is tette, hogy ha a Szemző-ügy meg nem történik, talán könnyebben tudtak volna megállapodni a tárgysorozat egyéb tárgyaival nézve is; továbbá, hogy a polgármester áll a város élén, tehát „csináljon, tegyen, kezdeményezzen és akkor lesz mit fölvenni a jelentésbe”.

Zárszóval élt meg röviden Koczkár is.

Drakulitsék titkos szavazást kértek, de a törvény szerint csak névszerinti szavazás léven elrendelhető, azt a főispán el is rendelte s a közgyűlés a jelentést nagy szótöbbséggel tudomásul vette.

Interpelláció.

Paul Kálmán biz. tag előadja, hogy az ujonnan berendezett átlátvárs nem felel meg a célnak, mert oda kocsival behajtani nem lehet és mert az utolsó vásár alkalmával sáros volt. Interpellációja körülbelül a következő:

1. Van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy a mostani vásártér a célnak meg nem felel s ha igen,

2. szándékozik-e oly intézkedést tenni, hogy az használható és a célnak megfelelő legyen?

Polgármester válaszában kiemeli, hogy az átlátvárs ügye 8 éven át húzódott, végre is kénytelen volt a város azt berendezni, mert törvény és miniszteri rendelet úgy kívánta.

Hogy a vásártér sáros terület, előre tudta mindenki; annak feltöltését épen azért nagy összeget költött a város. De hogy épen a vásár előtt és a vásár ideje alatt oly roppant nagy eső volt s a még friss feltöltés átázott, arról senki sem tehet.

A berendezés a közönségre nem is kényelmes, de azon változtatni nehezen lehetne s ha lehetne is, figyelembe kell venni, hogy az 14,000 frtba került.

Különben az ö meggyőződése szerint az a céljának megfelelő.

A közgyűlés a választ nagy többséggel tudomásul vette.

Egyéb tárgyak.

Tudomásul vették, hogy a kereskedelemügyi miniszter a baja-zombor-újvidéki vasut közigazgatási bejárásáról fölvetett jegyzőkönyvet jóváhagyta.

A cseleltszerző-intézetek ügyében alkotott szabályrendelet azon módosítását, hogy ezentel két ilyen intézet is engedélyezhető legyen, a kereskedelemügyi miniszter szintén jóváhagyta. A közgyűlés tudomásul vette.

Földmívelésügyi miniszter tudomásul vette, hogy az új átlátvárs berendeztetett, a leirat felolvasatott.

A közigazgatási bizottságá bevalasztattak: Fejér Gyula, dr. Krónits István, Kozma László, Konyovits Jusztin és Vukicsevits Gy. Miklós.

Dr. Molnár Gyula kifogásolja a Kozma megválasztását, mert szerinte a virilisták névsora még jogérvényesen megállapítva nincsen. — Főispán megmagyarázza, hogy a névsor már jogérvényes, mert a bíráló választmány a felszólalásokban határozott s annak határozata ellen további jogorvoslat nincsen. — Dr. Drakulits szerint szintén nem jogerős az. Végre is fel kellett olvasni a törvény megfelelő §-át, mire megnyugodtak s csak később történt ismét a tárgyra nézve felszólalás.

Az igazoló választmány elnökévé a főispán Koczkár Zsigmond bizottsági tagot nevezte ki, tagjaivá pedig Bittermann Nándor, Fejér Gyula és Tarczy Mór bizottsági tagokat; a közgyűlés bevalasztotta dr. Falcione Nándor, Heindlhoffer Róbert, Konyovits Jusztin, Radulovits Szilárd és Thurszky Zsigmond bizottsági tagokat.

Az üresedésben levő szülésznői állásra Schubert sztl. Klement választatott meg.

Az építkezési szabályrendelet módosítása, ez a város közönségére nézve oly fontos ügy, a centrumban nem kellett érdeklődést, hanem igen is egy jelentőséggel alig bíró kis másik szabályrendelettervezet, amelyhez nem kevesebben mint nyolcan szólaltak föl a centrumban és ketten egyebtől. Ez a városi vízvezető árkokon építendő hidakra vonatkozó szabályrendelet tervezete volt. Ebben is csak az a kérdés érdekelte a „független” urakat (pedig milyen mamelekoknak bizonyultak!), hogy 30 cm. legyen-e a hidfalak magassága, avagy 60 (a lá „homoiusion” vagy „homouision”?)

Dr. Alföldy Árpád szépen kidolgozott beszédben támadta meg a szabályrendeleti tervezetet. Csak az volt a kár, hogy az egész beszéd téves felfogáson alapult. Mindjárt beszéde elején a Szemző-féle hidkarfal-ügyet pertraktálta. Ö az állandó választmány javaslatát nem tartja helyesnek, hogy a karfalak magassága 30 centiméterben meghatározassék. A jogügyi bizottság határozatát tartja helyesnek s Valter és Gergurovna száméretre veti, hogy a Szemző-esetnél nem voltak elég következetesek. Akárhány mellvédél van ma is, amelyeket le kellene bontani. Szemzőnek a végrehajtó hatalom nem adott igazat, de mindenki érzi szíve mélyén, hogy méltatlan bántak el vele. Ezután a szónok quasi böseleti szempontból tekinti az ügyet s a többek között így kiált fel: „Szívünkbe csepegtetik, hogy az Isten a saját képére teremtett mindnyájunkat. Egyenlők vagyunk valamennyien.” És ennek dacára — mondja tovább — mi mindent kell nekik megérni még az ilyen egyszerű kérdéseknél is.

„A pártszempontoknak és előítéleteknek ilyen esetekben döntöknek sohasem szabadna lenni. Dicstelen büszkeség az, a mely nem hajlik a józan ész és szükségesség előtt és figyelmen kívül hagyja a kor követelményeit és embertársainak a szenvedéseit.”

A Szemző-esetet elretentő példának bozza fel arra nézve, hogy micsoda anomália a magasságnak 30 cm-rel való meghatározása. Kéri a jogügyi bizottság javaslatát elfogadni. — Alföldynek ez a jobb ügyhöz méltó beszéde mindenkire úgy hatott, hogy kár volt ilyen nagy apparátussal hozzá szólni ahhoz a csekély jelentőségű ügyhöz.

Dr. Molnár Gyula, ismét konstatálja, hogy ha a hidfalak mérete 30 cm.-ben fogadtatnék el, úgy az „pártviszlyt támasztaná”. A város közügyeire, a vita menetére nézve is áldásos lenne, ha 60 cm.-es méret (a centrum indítvány) fogadtatnék el.

Szakáll Adorján kijelenti, hogy ö itt „egy közlebbi ügy (Szemző István ügye) nem vezet”. De azért kénytelen arra visszatérni, és tényleg mindvégig arról beszél. Ajánlja a 60 cm-t.

Végre Koczkár Zsigmond szólott az ügyhöz és az előbbi felszereléshez. Felette csodálkozik, hogy közérdekű ügyek elintézésében egyes magán emberek érdeket mennyire emlegetik az előbbi szónokok. Ö tisztelettel viseltetik az annyiszor említett polgártársunk iránt, de már egy közérdekű ügy elintézésénél annak sértett híuságát szem előtt tartani nem véli helyesnek.

Azt hallotta, hogy a szóban forgó ügyből pártkérdest a vagy személyes kérdést ne csináljunk. De — sajátságos — épen a kik ezt bangoztatják, épen azok emlegetik mindegyre egy személy érdekét és azok csinálnak a közügyből pártkérdest.

Sorra eafolja a hidfalak 60 cm magassága mellett felhozott érdeket. Szerinte, ha a hidfalnak kellene megvédeni a lovakat az ároktól, akkor azoknak legalább 120—150 cm. magasnak kellene lenni. Már pedig, hogy ilyen falak legyenek a hidakon, senki sem tartja kívánatosnak. Az egész hidfal egyedül csak arra való, hogy a kocsit vagy szánt a farolástól vagy sikos időben a lecsuszástól megóvja. — Utal Budapestre, a hol alig egy pár cm.-es kis emelkedések vannak ily célból. — Ajánlja elfogadására az állandó választmány javaslatát.

Dr. Drakulits Pál hiányosnak tartja az egész szabályrendelettervezetet, indítványozza, hogy az pótlás végett a tanácsnak visszaadassék.

Dr. Fratricsevits-Aszt Vince nem tartja érdemesnek, hogy Zombor Budapesttel hasonlítottassék össze, mert Zombor évezredek múlva sem lesz ott, a hol ma a főváros van. Elfogadja a dr. Alföldy indítványát, de sztilkségezetén a dr. Drakulitsét is.

Dr. Vadas Kálmán az állandó választmány javaslatát, dr. Donoszlovits és Paul az Alföldy Árpádot ajánlja elfogadásra.

A zárszó után végre megejtetett a szavazás. Az eredmény, hogy a hosszu vita után az állandó választmány javaslatát nagy többséggel elfogadtatták.

A virilistáknak 1895. évre összeállított névsora felolvasatván, ez tudomásul vétetett.

Barthol József és Reitter Nándor elhalálózása, továbbá Kozma László leköszönése folytán három bizottsági tagsági állás ürült meg. Ezen állások betöltésére folyó hó 19. tüzetik ki. Választási elnökök lettek: a belvárosban: Tarczy Mór (helyettese dr. Dekker Pál), a felsővárosban: Koczkár Zsigmond (helyettese Ambrozovits Gyula), a szelencében: dr. Gertinger Pál (helyettese Lang Flórián), a cservenka külvárosban: dr. Krónits István (helyettese Bugarszky Miklós), a bánátnban pedig: Thurszky Zsigmond.

Ezzel a gyűlés 1 óra 5 perckor bezárattott.

Második nap.

Csekély érdeklődés mellett indult meg a folytatás. Főispán távol lévén, az elnöki tisztelet a polgármester vitte.

A polgármester azon előterjesztése, mely szerint a számvétség személyzetének a címei szabályoztassanak és pedig olyképp, hogy a számvéző főszámvéző legyen és a másodsámvéző és számvézőgálók alszámvézők — elfogadtattott; ugy szintén azon előterjesztése is, mely szerint a közegészségügyek előadója a fő-, esetleg orvos legyen.

A további tárgyak nagyrészét ismertettük már egyik mult számunkban, a midőn azokat a gazdasági és pénzügyi bizottság tárgyalta. Kevesebb fontos ügyek voltak még a tárgysorozaton, amelyek a közönséget aligha érdekelhetik.

Végül felolvasták a telefonügyben kiküldött bizottság indítványát. Azt indítványozta ez, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez fölirat intéztessék az iránt, hogy vonja be Zombort az országos telefonhálózatba az itteni telefonelőfizetők számára való tekintet nélkül. Egyébként amint halljuk, az országos hálózatba való fölvetel esetére már szép számban jelentkeztek újabb előfizetők. A közgyűlés dr. Balogh Ernő amaz indítványával egytűtt, mely szerint a Zomborban lakó négy orsz. képviselő: dr. Drakulits Pál, Kozma László, Fernbach József és Zákó Milán kéressék föl a miniszternél leendő támogatásra, — egyhangulag elfogadta a bizottság indítványát.

Kineve
Döme nagybec
a szabadkai ki
bírósi joggy
szekhez aljegy

Hivata
járasi főszolga
ságnél hivatal
s a tapasztalt

Hála es
Császka Györg
— ugynevezet
vehető. Az es
mértékben há
gárságát. A p
lerovásának k
módzatok é
Zsbory-féle
Határozatot az
hó 23-án azo
amelynek elők
A bizottság el

Az olva
olvasókör folyó
ötvenéves jub
pedig bál.

Jubileu
a helybeli pén
tartotta meg a
jubileumát, es

Ösztörö
képviselőtűtél
175 frtnyi öst
lónak adomány

Gyász
Antal zentai ja
fia, tegnapielő
az özvegye és
a közönség iga

Versen
folyó hó 10-én
versenyen nyer
bangzik: „Vers
országi közép
20-án, Szegede
senybirai, tud
illet, hogy a z
gyakorlatokban
alapian mi nev
hogy az általa e
elismerő oklev
évi szeptember
mint a verseny
fac s. k., tanke
bizottság tagja
tanár, mint a v

Kitünt
hó 30-án Szeg
a mi fögimnari
rész: Ágyich J
Jenő, Nagy Pa
oszt, Blazsevac
szef, Kuezy L
Béla, Simits Á
Pletikoszits Á
János VIII. osz
Az érem a nap
szinű szalagon
tember hó 30-
kerülti tornaver

Laczkó
lesz az első jut
Laczkó Aranka
javára. Szinre
Ilyenkor rendsz
mazandó érdem
Laczkónak ugy
kommentáltuk a
legelőször fellé
lékszünk — a
felőle, hogy ha
sokszor, de nagy
közönségtűnk
lélek a mi Lacz
mellé jól esnek

A zomb
mánya „ma pen
tanácssterben

Mérnök
miniszter egy g
Mintegy 30—40
Fizetéstül a tize
állami mérnököl
esetleg az állan

Dalest
december hó 13-
termében dalest

Eljegye
leányát, Gizella
szegedi könyvk

Bever
tésnek az örme
az ablakait. Reg
Bizonyára vala
csinálni. De akar
fővárosi lapok h
ultramontanok
nem valószínű, d
gyerekesség — r
nem zavarta me

Munkas
karácsonyi és új
tekintettel mege
egész napon at
tehat a keresked
s az iparosok is

Gyógy
a biktlyi gyógy
Attiláról Forkly

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Ponozán Döme nagybecskereki kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. járásbíróvá, Antal József kir. járásbíróvá joggyakornokot pedig a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Poppovits Dusan, zombori járási főszolgabíró folyó hó 10-én N.-Militicsen a köz-ségnél hivatalvizsgálatot tartott; mindent rendben talált s a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki.

Hála és elismerés a kalocsai érseknek. Császka György kalocsai érsek kegyességéből a zombori — ugynevezett — új templom kiépítése immár vizitosa vehető. Az érseknek ez a jótékonyága a legnagyobb mértékben hála kötelezi Zombor város katolikus polgárságát. A polgárság nagy része a mélyen érzett hála lerovásának külső kifejezése, illetve e célból bizonyos módozatok és tervek megbeszélése végett szerdán a Zsubory-féle vendéglőben népes értekezletet tartott. Határozatot azonban még nem hoztak; f. évi december hó 23-án azonban katolikus népgyűlést fognak tartani, amelynek előkészítésére egy nagy bizottságot választottak. A bizottság elnöke dr. Thurszky Zsigmond ügyvéd.

Az olvasókör jubileuma. A zombori magyar olvasókör folyó hó 16-án, vasárnap üli meg fenállásának ötvenéves jubileumát. Délelőtt dísz-köszöntés lesz, este pedig bál.

Jubileum. Proll Ferenc m. kir. pénzügyi titkár a helybeli pénzügyigazgatásánál, f. hó 9-én, vasárnap tartotta meg államhivatalnokai működésének 25 éves jubileumát, csendes baráti körben.

Ösztöndíj adományozás. Bács-Martonos képviselőtestülete a Rudolf koronahercegről nevezett 175 fitnyi ösztöndíjat Hoós Ferenc I. oszt. gymn. tanulóknak adományozta.

Gyászhir. Mint részvétellel értesültünk, dr. Szillich Antal zentai járásorvos, Sztrilich Gyula zombori virilista fia, tegnapelőtt élete virágában Zentán elhunyt. A szülők, az özvegye és a nagyszámú rokonság fájdalmát enyhítse a közönség igaz és osztatlan részvéte.

Verseny-oklevél. A zombori áll. főgimnázium folyó hó 10-én kapta meg a szegedi tankerületi tornaversenyen nyert elismerő oklevélet, mely szövege az: „Verseny-oklevél. Alulírottak, mint a magyarországi középiskolai tanulók folyó évi szeptember hó 20-án, Szegeden tartott kerületi tornaversenyének versenybírái, tudomására juttatjuk mindazoknak, a kiket illet, hogy a zombori áll. főgimnázium tanulói a szegedi kerületben kitűnő képzettséget tanúsítottak. Minek alapján mi nevezett tanítészeti méltónak tartjuk arra, hogy az általa elért tornászati eredmények megfelelőleg elismerő oklevéllel tüntessük ki. Kelt Szegeden, 1894. évi szeptember hó 30-án. Kállay Albert s. k., főispán, mint a versenybíró bizottság elnöke. Dr. Platz Bonifac s. k., tanker. kir. főigazgató, mint a versenybíró bizottság tagja. Csonka Ferenc s. k., áll. főreáliskolai tanár, mint a versenybíró bizottság jegyzője.

Kitüntetett tanuló. A folyó évi szeptember hó 30-án Szegeden megtartott kerületi tornaversenyen a mi főgimnáziumunk tanulói közül a következők vettek részt: Ágyich János, Bolgár Béla, Dömötör Aladár, Nagy Jenő, Nagy Pál, Szűts Andor és Zatonyi Dezső VIII. oszt., Blazsevacz Antal, Körmeny Imre, Késmárky József, Knézy Lehel VII. oszt., Késmárky Béla, Krämmer Béla, Simits Ágoston VI. oszt., Bratyevacszy Zsivoin és Platikoszits Ágoston V. oszt. tanulók. Közülük Ágyich Jenő VIII. oszt. tanuló bronzéremmel lett kitüntetve. Az érem a napokban érkezett meg Szegedről; nemzeti színű szalagon függ s egyik felén: „Szeged, 1894. szeptember hó 30.“ másik felén: „A magyarországi tanulók kerületi tornaversenyének győzelmi díja“ felirat olvasható.

Laczkó Aranka jutalomjátéka. Hétfőn lesz az első jutalomjáték a mostani szezonban és pedig Laczkó Arankának, a társulat drámai hősnéjének a javára. Szünet kerül „Odette“ Sardou kitűnő drámája. Ilyenkor rendszerint föl szoktak sorolni a lapok a jutalmazandó érdemeit. Mi most nem tesszük, mert mi Laczkónak ugyszólván minden szerepét nagy díszesettel kommentáltuk a kritikánkban. Mikor 3 évvel ezelőtt legelőször fellépett a zombori színpadon és pedig — jól emlékszünk — a „Müsoth“-ban, első látás után is azt irtuk fölé, hogy határozott művészi lélek lakik benne. Azóta sokszor, de nagyon sokszor volt alkalma meggyőződni a közönségünknek arról, hogy milyen kiváló művészi lélek a mi Laczkó Arankánk. Hát bizony a sok taps mellé jól esnek egy kis jutalomjáték is.

A zombori korcsolyázó egyesület választmánya „ma pénteken“ délután 5 órakor a város háza tanácstermében ülést tart.

Mérnökök kerestetnek. A kereskedelemügyi miniszter egy egész csapat mérnöknek akar állást adni. Mintegy 30—40 mérnöki állásra hirdet most pályázatot. Fizetésül a tizedik rangosztály fizetését kapják az új állami mérnökök. A pályázati feltételek a szaklapokban, esetleg az állami mérnöki hivatalokban tudhatók meg.

Dalestély. A szabadkai dalegyesület 1894. évi december hó 19-én este 8 órakor a „Pest“ szálló nagytermében dalestélyt rendez.

Eljegyzés. Inotay János zombori polgártársunk leányát, Gizella kisasszonyt eljegyezte Nyilassy Andor szegedi könyvkereskedő.

Bever ablakok. Dr. Pataj Sándor a szentesi-tesnek az öröme hétfőn este kivilágította lakásának az ablakait. Reggel azonban egy-két ablak volt törve. Bizonyára valami éretlen subancok akartak jó viccet csinálni. De akármiképpen ez, nem tudunk hitelt adni a fővárosi lapok híreinek; ezek szerint ugyanis a zombori ultramontanok bosszúból verték be az ablakokat. Ez nem valószínű, de akármiképpen történt a dolog, ez a kis gyerekség — reméljük — a zombori liberálisok örömét nem zavarta meg.

Munkaszünet. A kereskedelmi miniszter a karácsonyi és újévi ünnep előtti nagy forgalomra való tekintettel megengedte, hogy e két ünnep előtti vasárnap egész napon át mindenki folytathatja munkáját; így tehát a kereskedők egész nap nyitva hagyhatják üzletüket s az iparosok is dolgozhatnak egész nap.

Gyógyszertár-átruházás. A belügyminiszter a bikiityi gyógyszerár személyes üzleti jogát Rekvényi Attiláról Forkly Vidor zombori lakosra ruházta át.

Gyászhir. Szemző János kir. tanácsos — mint részvétellel értesültünk — tegnap délután elhunyt. — A család a következők gyászjelentést adta ki: Alulírottak a nagyszámú rokonság és jó barát nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtethetlen férj, a hön szeretett atya, nagyatya, testvér, rokon és jó barátunk idős kamjonkai Szemző János földbirtokos, kir. tanácsos, Zombor szab. kir. város bizottsági tagjának stb. f. évi december hó 13-án életének 65-ik évében, hosszu betegség után bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 15-én délelőtt fél 10 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint Zomborban a bez-dáni uton levő házában bejusztatni s onnan az engesztelő szentmise-áldozat bemutatása végett a római kath. plébániatemplomba vitetni; akonnet a Szent-Rókus sirkerben levő családi sírboltba örök nyugalomra fog fog helyezettetni. Zombor, 1894. évi december hó 14-én. Örök béke és áldás lebegjen a drága halott porai felett! Özv. kamjonkai Szemző Jánosné szül. Sztrilich Izabella, neje. Szemző Georgina férj. ó-morovicai dr. Heinrich Beláné, Szemző Ilona férj. dr. Hollósy Gyuláné, Szemző Károly, ifj. Szemző János, Szemző Dezső, ifj. Szemző István, Szemző Orsi gyermekei. Ó-Morovicai dr. Heinrich Béla, dr. Hollósy Gyula vejei. Ifj. Szemző Jánosné szül. Ergli Jozefin, Szemző Dezsőné szül. Falcione Mariska menyei. Heinrich Margit, Heinrich Alice unokái. Özv. bajsai Vojnits Lukácsné szül. Szemző Jozefa, Szemző Mátás, Szemző István, Szemző Gyula, Szemző László, özv. pallini Inkey Kálmáné szül. Szemző Lujza testvérei.

Helyreigazitás. Lapunk folyó évi 95. számában közöltük a jegyzői szigorlatok eredményét. Tévédésből egyik vizsgálatnak a nevét, a ki szintén sikerrel felelt meg, kihagytuk. Az illetőnek neve Duptza Kálmán.

Színház.

A pezsgő.

Keddén, 1894. december 11.

Murai Károly szimuliról pennaja józú kacajra fakasztja a magyar színházlatogató közönséget. A „Virág-fakadás“ és a „Huszárszerlem“ a legjobb vigjátékaink közé tartoznak. A nemzeti színház közönségének most is a legnagyobb élvezetét közé tartozik, ha ez a két darab szünet kerül. A Pezsgőt a fővárosi közönség már nem fogadta olyan rendkívüli tetszéssel, de azért ez a darab is reá vall mesterére. Eleven, józú, kacagató darab ez is.

A mai előadás, a társulat dícséretére legyen mondva, elég jól sikerült, leszámítva természetesen az apróbb s már megszokott fogyatkozásokat.

A szereplők közül különösen kitűnt Véber Ferike, a ki újólag helybenyitotta, hogy értelmes és ügyes színésznő. A sikerben osztozkodott vele Nagyfalussy Julia, a ki a kis bakfis leánynak szerepében teljesen megfelelő alakítást mutatott be. Benkő Jolán a mama szerepében tetszést aratott.

Laczkó Aranka tehetségét ilyen szerepekben nem érvényesítheti. Polgár Károly pedig ma ismét visszaesett a régi hibájába: túlzott. Nem reprodukálta a szerző intenciójának megfelelő ilyen finom vigjátékba való alakot. Diskrétebbnek kellett volna lennie.

Krémer Sándor ügyes színész, de a szerepeit még jobban meg kellene neki tanulnia. Kishonti jól megállta helyét; H-tényi játéka is eléggé megfelelő volt.

A többi szereplők szintén elég jók voltak. Közönség gyéren volt.

A kis alamuszi.

Szerdán, 1894. december 12.

A kis alamuszi másodsor került szünetre, Mészáros Kornéliával a címszerepben. A közönség zsufolóság megtöltötte a színházat és sürű tapsokkal jutalmazta meg a szereplőket, de főleg Mészáros. Első ízben a címszerepet Szilgyi Aranka játszotta s mondhatjuk, hogy nem sokkal gyöngébben, mint Mészáros; ezt csak az igazság kedvéért konstatáljuk. Mészáros Kornélia különben a mai játékával is határozottan kiérdemelte a közönségnek elismerését s azt a csokort is, a melyet a zombori fiatalóság néhány tagja nyújtott át neki.

Polgár Károly ismét nagy tetszést aratott a félig hűlye Tom szerepében. Ez Polgárnak egyik legjobb alakítása.

Az első hetivásár.*)

Monostorszegh, december 7.

Mukányival kezdhetném, hogy: „Feljött végre a dicső nap hajnala!“

De fel is jött ám! és meghozta azt, a mit minden monostorszeghi benszülött rang. nem- és vallás különbség nélkül osztatlan örömmel várt.

Folyó hó 5-én tartottuk első hetivásárunkat. Már jóval 7 óra előtt elfoglalták a buzával, árpával, kukoricával és egyéb gabonaneveléssel megterhelt kocsi, kijelölt helyüket; a kupuszinaí menyecskék is felrukkoltak az ó jéles paprikóajukkal, véréshoajukkal és több más zöldségemmel. Különösen sok sertés (hizott és karsu termetű) lett piacra bajtva.

Kapható volt ott továbbá harisnya, sapka, sál és más több hasznos téli gunya.

S a mi fő, vevőközönségben nem volt hiány. Egyszóval a hetivásár igen látogatott, népes volt. A helybeli publikum szolgáltatta természetesen a legnagyobb kontingenst.

Mindenki a piacra sietett, melynek helye a főutcában a Szentháromság körüli téren lón kijelölve, hogy részben mint eladó, részben mint vevő, avagy mint csöndes szemlélő jelen legyen az „első hetivásár“-on.

A mi bájós bölgyeink és leánykánk kipirult arccal strögtek-forogtak az „őh nép!“ tömkelegében s nem ment volna haza egy sem anélkül, hogy legalább egy garas ára zöldséget ne vásárolt volna.

En is... azaz, hogy a hitestársam is kirukkolt egy pár pulykával mint eladó.

Az egyik drágálta, a másik nem találta olesónak, a harmadik meg sokalta az árát.

De azért mégis akadt egy bájós vevője, ki értük a „szabottár“-t megadta.

Pedig én... én talán olcsóbban adtam volna neki oda!

(Jaj nekem, ... ha ezt a feleségem elolvassa!)

A község érdemes elüljárói a faluháza előtt letelepedve, önelégült mosolylyal szemlélek kitűzött céljuk megvalósulását.

*) Mult számunkból térszűke miatt kimaradt.

Nem is adtak volna oda ez ártatlan örömet, egy kocsi rohadt almaért sem!

Ad vocem alma! A község érdemes elüljárósága az iskolásgyermekek előtt is némileg emlékeztetéssé akarván tenni az „első hetivásár“-napját, két nagy csalán zsák almát osztott szét közöttük.

Villámként ment híre az almaosztásnak s nem telt bele egy pillanat, az egész vásári nép az iskolaépület elé csoportosult és ostromlta a bejáratot.

Hej, de nem hiába van ám rendőrségünk! Teljes eréllyel, de illő tapintattal szorítottat hátra az ostromlók serege.

Jutott az almából azonban a künnekedeknek is; s nem egy sokicának vált — a hidegtől piros — orrocskaja szilvakékké, a repülő potya almáknak miatta.

Ünnepnapja volt ez a monostorszeghieknek!

De egyben konstatálhatjuk azt is, hogy „az első hetivásár“- minden tekintetben, várakozáson felül sikerült.

Es ez intézménnyel nemcsak a helybeli vevő és eladó közönségen lón nagyban segítve, hanem a község forgalma is nem csekély mérvben fog ez által lendületet nyerni; de a mit különösen ki kell emelnem — az, hogy a község érdemes elüljárósága ez intézmény kivívásával elvitázhatlanul, kiváló érdemet szerzett magának.

Saxum.

CSARNOK.

Első meglepetés.

Egymás mellett ültünk a verendán, ketten. Az ó kis finom keze az én kezemben pihent. A hamvas kacsó egészen eltűnt széles tenyeremben.

Nos, szerelmi vallomásunk ugy kezdődött épen, mint ezernyi másé.

En, az erős, a férfiu, lestűtött szemekkel, félénk iskolás gyermekhez illő hangon rebegtem:

— Szeret?...

S ó, a gyöngé, a nő, kipirosodott arccal, bátran föltekintve, határozottan és mégis lágyan zöngte:

— Igen, nagyon...

Aztan átölletem, egy égő csókot merészkedtem pici ajkaira s aztán... aztán megijedtem a magam bátorsága felett, épen mint ezernyi más.

Neszitke arca lángolt, kiszakította apró kezét tenyeremből és elfutott.

Ettől kezdve roppant előszeretettel és a lehető leg-sűrűbben kerestem fel azt a kis házat, mely az én aranyomat magában rejtette. Árnyéka lettem Neszitkének.

Elismerem magamról, hogy gyámoltalan fickó voltam mindenkor, de különösen az, mint árnyék.

Ott lebzseltem mindig a sarkában, sokat néztem, keveset beszéltem, de annál többet hallgattam. És azt hittem, ezzel mindent megtettem, ami dukál.

Azzal, hogy Neszitkének szülei vannak, nem sokat törődtem, legföljebb annyit, hogy bosszankodtam rajtuk, mert alig juthattam hozzá néha-néha, hogy egyedül legyenek „ő“ vele.

Annál többet törődtem velem a szülők. Egy szép napon elesiptek. Nem kisebb kérdést találtak elem, mint azt, hogy mit is akarok én tulajdonképen a lányokkal?

Fiatallal gyereket voltam, nem ismertem habozást s azért egész csodálkozással a kérdés fölött, vágtam oda nagy természetesen:

— Mit? Hát feleségül venni.

Még most is látom a tata meg a mama mosolyát és még mindig fülemben cseng a gunynyal áttört jó-akaró kérdés:

— Ugyan miből?

Es a tatanak meg a mamának igaza volt. El kellett ismerem. En persze sohasem gondoltam erre. Meglehetős jövő ígérkezett ugyan számomra, de ekkoráig nem voltam más, mint egy — semmi, azaz, közigazgatási gyakornok a megyénél.

A kérdésen azonban hamarosan és egyenesen át-gázoltunk. Megecsküdtem, hogy Neszitke lesz a feleségem, vagy senki sem, Neszitke pedig elzokogta, hogy inkább meghal, ha nem lehet az enyém.

Ha a tata meg mama nem krokodilus pár, nem tehet mást, mint engem megbarackol, Neszitkének gyöngéden megveregeti a rózsás orcáját s aztán azt mondja:

— Nagy kópék vagytok. No jól van no, háre legyen ugy, amint akarjátok. De aztán magatokra vessetek! S Neszitke szülei csakugyan nem voltak krokodilusok. Akár a galambok közé lehetett volna keverni őket. A barack ugyan elmaradt, de megjött a beleegyezés.

— Ilyenformán szerencsés lehettem a családhoz tartozni. A sörházban is megjelentem néha leendő apósmmal. A haladás óriási volt. Hirtelen egész sereg jogba csöppentem belé. Bizonyos ünnepélyes napokon szabad volt nyiltan ajándékok raknom Neszitke lábái elé, megcsókolhattam ideállomat a tata és a mama előtt, otthon, vendéglőben, színházban, mindenütt Neszit mellett ülhettem, állhattam, apósom barátait és ismerőseit a magaménak nevezhettem.

Ily kedélyes és behizelgő állapotok között ért utól 23-ik névnapom. Valamennyi katolikus kalendáriumban Elemér grasszált.

Ugy voltam ezideig a névnapjaimmal, mint a vásári időjárás. Mindig egyforma, borongós. Csak a kalendáriumból tudtam, hogy az Elemérek ünnepelnek. Nem figyelmeztettek névnapomra gyöngéd sorok testvéri, szülői vagy baráti kezekből. Meglepetéstől sohasem kellett tartanom, nem volt senkim, aki holmi kedves ajándékkal hálaára kötelezzem.

Mennyivel más volt ez a 23-ik névnap. A postaszolga először ismerkedett meg szobám belsejével és lakójával. Szinte reszkedett ujjaím az izgalomtól, amint átvettem tőle egy kis csomagot.

Lázassan fogtam a hélés kihámozásához. A finom selymes filiszpapi apró foszlányokban bontottam körmeim alatt. Néhány röpke pillanat, s burkától teljesen megfosztva állott előttem egy elegáns, finom szivartárca.

Oh édes Neszitkém. Ez az ó jó szive, az ó keze munkája. Fszem azt az édes mindenedet, de jó kis lány — vagy. Így kóvályogtak gondolataim Neszitke körül.

Csakugyan ó ktláde. Egy kis papirszelet a tárca belsejébe rejtve, mindent megmagyarázott.

„Névnappára szívből gratulál Nisztike.“ Ezt írta. Gyönyörködve szemléltem a kedves kis apróságot, azt a finoman összefabrikált szivartárcát. Aranyos szálakkal kibimezve ragyogott benne nevem két kezdő betűje és egy színes selyemmel kistikkelt virágcsokor, kétségtele- nül az ő rózsás ujjainak a műve.

Fiatal voltam és szerelmes. Így érthető, hogy át- szellemilve emeltem ajkaimhoz a tárcát és csókokkal borítottam rajta az ő művészetét, az aranyos monogrammot és a szivárványos virágcsokrot.

Es mikor eljött a vizelés ideje, szivrepesve robottam Nesztikéhez. Ott előtte nem bírtam magammal. Erősen magamból öletem, csókot cuppantottam piruló orcájára, aztán elkezdtem hűvvel darálni.

— Édes Nesztikém. Köszönöm. Igen köszönöm. Valóban meglepett. Igazán édes meglepetés. Boldog vagyok. Gyönyörű kis jószág. Eppen az én izlésem. Oh, az a remek jószág. S aki remekelte, csak az lesz az én kis feleségem, más senki soha. Annak kell lennie. Igen Nesztike, erre esküszöm. Nem bírok vele betelni. Össze vissza csókolgattam már. A lelmem is örül, ha látom ezeket a szép színes virágokat, azt az aranyos monogrammot. Barsak minél előbb enyém lehetne az a tünderke, mely oly szépen kivirágozta a tárcát.

Odahajoltam Nesztike arcához, hogy egész közelből gyönyörködjem ama édes zavarban, mely pirossal futja be teje orcáját erre az eget igerő kívánságra.

Es e-akugyan láttam kipirulni Nesztikét. Sötét hűbör öntötte le arcát, de azt az édes zavart nem fűdöztem fel sehoh. Efelvett hullámos rancok ültek homlokára, szende fényű szeméből haragos villámok löveltek felem.

Megdöbbenve néztem ideálomra. Nagyon komikus lehettem ilyen bannló helyzetben. Nesztike egyik vég- letből hirtelen csapott át a másikba. Úgy kacagott, mintha a hazát akarna fölvetni s ahogy a lelegzete engedte aprózta ki:

— Nos, hát vegye el a — nagyénit . . .

Csak aztán tudtam meg, hogy azt az ajkaimmal érintett remek himzest Nesztike 50 éves nagyénijének tünderújait eszelekedtek ki.

Igy sikerült az első meglepetés.

H.—S.

A minta vagy a goromba Mikulás.

Minden napnak meg van a csip-csup története, melyből egy kétő mulhatatlanul az igazság sokat ostromolt hivatalába kerül, mert mi lenne, ha a kötekedő emberek dolgát nem intéznék el emberek. Addig széttepné és fölfalná egymást az a 1469.994.874 ember, akit a tudósok fejünkint összeszámoltak ebben a deceniumban.

Most pedig legeslegujabban Lizi is így járna Sze- gedén: a tiz körmével kellene kiásnia a Peti két szemét, ha nem érezné, hogy van még kílönb földi hatalom, mely neki igazságot fog szolgáltatni és nagyon megbünteti azt a pimasz legényt, aki miatt az egész utca kinevette.

Egy csöpp dolog az egész, de mivel épen alkalmi és mivel emellett még jogi oldala is vagyon: megörö- kitem én ezen néhány sorban, hogy annál inkább lássa a megbántott Lizi, hogy ime, van még büntető igazság.

Kürom ezennel, hogy hasztalan keni Peti azt a csufaságos gorombaságot a nagyszakállú Mikulásra, mert ez az egész dologban ártatlan, aminthogy ártatlan azaz auelkül oly nagy népszerűségnek örvendő öreg ur mindenféle egyéb adományok szállításában is. Az öregnek régen elfogyott a hitele — a boltosok előtt.

Liza piros volt, mint a pipacs, az utca kacagott és Liza szaladt a bíró ur elé.

Egy csokros cipellő volt a kezében piros kendőbe kötve és a bírónak könyező szemekkel megmutatta:

— Szégyenlem a tekintetes bíró ur előtt, de meg- mutatom, itt van, ilyen szégyenbe kevert az a csunya...

Kitétte cipellőt az asztalra épen a Jézuska feszülete mellé. Oh, az is látja bizonynyal az ő fényes rézszemével és megveri annak idején Petit, a csunya Petit.

A bíró mondja:

— Hát aztán mit jelent ez a félcipő?

Fölemelte a lány:

— Kitétem az este az ablakba . . . Tetszik tudni, Mikulás éjszakája volt, ez így szokás. Csizmát nem viselek, hát a cipőmet tettem ki . . .

— Tan elloptak?

— Oh! Hisz tetszik látni, hogy itt van . . .

— Van benne valami?

— En hozzá se nyulok, tessék . . . A kendő ostes- kével dörzsölte Lizi a szemét.

A bíró a cipőbe nézett és kiemelt belőle — egy — porcellán babat.

— No; Hát ez az? Azért sirunk?

M. Liza azt mondta volna, hogy igenis ezért, mert az egész utca nevet . . .

— Peti tette, Peti, — sirt a panaszos leány és nem kívánt egyéb büntetést Petire, minthogy tiz eszen- dőre csukják be, hogy soha eget és földet ne lásson.

A bíró valahogyan lecsillapította a lányt, hogy majd megmondja a törvény, mit lehet a goromba Petivel tenni.

— Lebet, hogy felakasztatjuk.

Lizi lekapta a szeméről a kendőt és diadallal fel- kiáltott:

— Az jó lesz, kérem . . .

. . . Aztán másnap találkoztak a bírónál Peti, Lizi és a tanuk.

— Hát én vagyok a Mikulás? Semmi közöm hozzá. A tanuk se tudnak most már semmit, mire Lizi mérgesen fölkapta a babát és ment kifelé . . .

Aztán röptlt, csak ugy subogott a szoknyája.

Bizony kár is lett volna Peti a Mikulás miatt fölakasztani. Hanem a porcellán-gyerek az utcában ma is kézről-kézre járt . . .

A jogi oldala pedig az a Lizi esetének, hogy Mikulás stikljje (ha fülön csipik az ábrázolatját) — igazán — becsületsértés volna-e? Fejtsék meg a jogászok.

—Csí.

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
11 Kedd	Damasus	Damasus	29 Param.
12 Szer.	Maxentius	Ottília	30 András ap.
13 Csüt.	Luca	Luca	1 Ó December
14 Pént.	Spiridion	Nikásius	2 Habakuk

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

36379. szám.
alisp. 1894

Versenyárgyalási hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyei alispánja, az ezen vármegyei közegyi által rendszeresített közegyi rendőri elj. szemlyel ruházati és felszerelési tárgyaknak 1894-ik évi január hó 1-től 1894-ik évi december hó 31-keig terjedő időtartamra való **egységes és együttes biztosítása** tekintetéből **fojtó 1894. évi december hó 28-án (pénteken) reggeli 10 órakor**, Bács-Bodrogh vármegyei székházának I. emeleti kistermében, **zárt ajánlati versenyárgyalást tart.**

Az ajánlatban tisztán és minden kételet kizáró módon számokkal és betűkkel kiirandók azon árak, melyekért az ajánlattevő az alábbi felszerelési és ruházati tárgyakat — úgy utóbbiak alkatrészeit — a közegyi rendőri szemlyezet részére a megrendelő községnek, esetleg egye- seknek szállítani hajlandó.

SZÁLLITANDÓK:

a) Felszerelés:

1. Rendőrkalap:

Fekete nemez, mint a budapesti állami rendőrségé, a vármegyei fehér ércpaizs cimere- vel és fehér lószőr bokrétaival.

2. Mellszám.

Packfong félhold alakban kimetszett szám- jegy és a járás megnevezésével. (A számjegy járásokként ismétlődik.)

3. Jelsíp:

Sárgarézt trombita és síphanggal, mint a m. kir. csendőrségénél.

4. Jelsípzsínór:

Világos kék ispanhaból készült, csokros zsínór, mint a m. kir. csendőrségénél.

5. Oldaltáska:

Mint a m. kir. csendőrségénél, borjúbórból.

6. Kardkötő:

Fehér-kék csíkokkal átszőtt, ispanhaból készült szalaggal, valódi bagariabóron.

7. Kardbojt:

a) Kék-fehér csíkokkal átszőtt, ispanhaból készült gyalogsági csukott kardbojt, ugyanily színű zsínór, a vármegyei jelbetűt a bojt nyakán elötűntetve.

b) Ugyanilyen nyuton lovasági kardbojt.

8. Karszalag:

12 cmtr széles, 46 cmtr hosszú és pedig 6 cmtr vármegyei kékszín és 6 cmtr fehér posz- tóból.

9. Sarkantyú:

Mint a m. kir. csendőrségénél.

10. Lószerelevény:

Mint a hadsereg lovasságánál.

11. Fegyverzet:

a) Wernld rendszerű gyalogsági puská. b) Wernld rendszerű puskához való vágó szurony, bojt-kengyel. c) Rendőrségi kard. d) Rendőrségi forgópisztoly táskával, a kardszíjra akasztandó fölcsekkkel. e) Derékszíj, mint a m. kir. csendőrségénél. f) Szurony hüvelytáska. g) Tölténytáska, mint a m. kir. csendőrség- nél, 6 drb a b) alatti fegyver töltényének be- fogadására. h) Forgópisztoly hordózsínór, megyeszínű ispanhaból, mint a m. kir. csendőrségénél.

12. Keztyű:

Mint a m. kir. csendőrségénél.

b) Öltözet:

1. Zubhony:

a) Téli: buzavirágkék belföldi gyártmányu valódi színű posztóból, világoskék vármegyei

színű hajtókával, ezen a szabályszerű és a rend- fokozatnak megfelelő rangjelző sujtással, fedett 7 gombolással, fekete cloth mell-béléssel és fehér alapu csíkos ujjbéléssel.

b) Nyári: buzavirágkék belföldi gyártmányu valódi színű lodenposztóból készítve, különben mint a) alatt, csakhogy bélések nélkül.

2. Nadrag:

a) Gyalogsági: kékszurke belföldi gyárt- mányu valódi színű posztóból készült és házi vászonnal bélelt csizmanadrág.

b) Gyalogsági zsvoly-nadrág pantalló sza- básu.

c) Lovassági nadrág, mint a) alatt, csak- hogy lovagló szarvasbőr-folttal ellátva.

3. Köpeny:

a) Gyalogsági: kék-szurke gácsi posztóból, katonai szabásra készült, és kék hajtókával, valamint a vármegyei jelbetűt elötűntető feher- fém domboru gombokkal, szurke dupla barh- ntel (karról), felig belkve.

b) Lovassági: mint a) alatt, de a magf lelo hosszúságban és bőségben.

4. Sapka:

Tiszti forma, világos-kék vármegyei színű posztóból, ispanhaból készült fehér és kekkel átszőtt zsínórral, ugyanolyan anyagból készült rózsával, melyben a vármegyei jelbetűt elötűn- tetendők, fehér fémgombokkal, szintén a vár- megye jelbetűt elötűntetve.

5. Nyakraváló:

Fekete cloth, mint a hadseregénél.

6. Csizma:

Magas szárú és magyar szabású, hátul var- rott borjúbórból.

7. Jelvény:

1 cmtr széles, kékkal átszőtt fehér gallér- süjtás.

Az ekként felsorolt felszerelési tárgyak, vala- mint öltözet darabok és az utóbbiak kiállításához szükséges összes alkatrészekről, az ajánlathoz egy összefüggő teljes árszabás is csatolandó, hogy bármely részlet felmerülő szüksége esetén, az külön is megrendelhető legyen.

Ezenkívül, ugy a felszerelési, valamint az összes öltözeti darabok és azok felszerelési rész- letei, az ajánlatok kapcsán alulírott alispánál minden pályázó részéről természetben bemuta- tandók, — viszont az itt elhelyezett minták, valamint a részletes árlejtsi feltételek a vármegyei közg. főszámvevőjénél, folyó évi december hó 27-én déli 12 óráig bárki által meg- illetve betekintheők.

A megsabott 1000 frt (egyezer forint) kész- pénzben — vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint elfogadható értékpapirban szolgáltatandó — bánatpénzzel ellátott és az **előirt módon megszerkesztett írásbeli zárt ajánlatok a szállításra kiirt cikkek mintáival felszerelve, kellő felira- tokkal ellátva, folyó évi december hó 27-én délután 5 óráig nálam nyujtandók be**, később beérkezett vagy a felt. teleknek meg nem felelő ajánlatok vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban az ajánlattevő neve, polgári állása és lakása kitendő és az is világosan kijelentendő, hogy az általános és részletes ár- lejtsi feltételeket ismeri és azoknak magát feleltlenül aláveti.

A bánatpénz, az ár, szállítási lépesseg és egyéb viszonyok figyelembe vételével elogadandó vállalkozó által azonnali 3000 frira (három ez r forint)ra kiegesztendő.

Az ajánlatok 1894-ik évi december hó 28-án reggeli 10 órakor a pályázók jelenlé- tében fognak a vármegyei székház I. emeleti kistermében **felbontatni** és a lehetőséghez ké- pest nyomban el is dönteni.

A ruházati cikkeknek feltétlenül, a többiek- nek a lehetőség szerint hazai gyártmányoknak kell lenni.

A fizetési feltételek akként állapítandók: meg, hogy a megrendelt ruha vagy egyéb cik- keknek akadálytalan átvételétől számított 2 hóig, — a kifizetés készpénz fizetésül tekintetvén, azert a megrendelő község vagy egyesek hatá- rozott százalékban kiefezendő engedményben részesüljenek, különben az engedmény nélküli fizetés ideje 6 hó, melyen belül a törlesztés akár részfizetéssel, akár egyszerre történhetik.

Csupán tájékozásul megjegyeztetik, hogy ez időszerint már 735 közegyi rendőrvan alkalmaz- zásban. Végül kívánatos, hogy az ajánlat az eddig meglevő 7 és valószínűleg 13-ra kiegeszít- endő rendőrfelügyelők, finomabb anyagu és kiállításu ruházati és felszerelési tárgyaira is kiterjedjen.

Kelt Zomborban, 1894. évi december hó 9-én.

SCHMAUSZ ENDRE s. k.,
alispán.

Árverési hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye tek. alispáni hivatalának 36,710. sz. alatt kelt határozata folytán Kunbaja község területén a vadászati jognak 1894. évi augusztus hó 1-től 1897. évi augusztus 17-ik napjáig terjedő időre, az eddigi bérlő veszélyére és kárára folyó évi augusztus hó 11-ik napján megtartott árverés eredménye jóvá nem hagyatott; a miért is az újban megtartandó árverési határnap, ugyancsak az eddigi bérlő veszélyére és kárára a fent kitüntetett hátralevő időre, f. évi december hó 22-ik napján délután 2 órakor Kunbaja község házában nyilvános árverésen újból bére fog adatni.

Miről az árverezni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árverési feltételek a község jegyzői hivatalában betekintheők.

Kunbaja, 1894. évi december hó 10-én.

3-1

A községi előljáróság.

Egy irnok

Bajmok község jegyzői irodájában azonnal alkalmazást nyerhet havi 25 frt fizetés mellett. 2-1

4293. szám 1894.

Hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában csatangoló egy drb zöldes, 4 éves, h. j. l. c jeggyel ellátott tehén mult hó 29-én bitangsgba vétetett. Az állat tulajdonosa tulajdonjogának igazolhatása és az állat átvétele végett, e hirdetés közzétételétől számított 8 nap alatt alulírott község előljáróságánál jelentkezhetik.

Ó-Szapáron, 1894. évi december hó 13.

Vlaskalits Péter, **Raczkov Nikola,**
jegyző. bíró.

2874. sz.

kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

Zsabya községben üresedésbe jött 2 lovas- és 2 gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetik.

Pályázni szándékozó köteles igazolni, hogy

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévet betöltötte a 60-ikat pedig el nem érte;
- fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges;
- irni, olvasni tud és a községben divó szerb, magyar és német nyelveket bírja;
- az övezetökre nézve megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Megjegyzetjük, hogy kiszolgált altisztek és m. kir. csendőrök előnyben részesülnek.

A lovasrendőrök 300 frt, a gyalogrendőrök pedig 240 frt évi fizetést huznak a községi pénztárból utólagos havi részletekben.

A rubázatot és a felszerelést a község adja.

Pályázati kérvények alulirt előljáróságnál **folyó évi december hó 25-ikéig** nyújtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Zsabyán, 1894. december hó 1-én.

Witz Ede, **Miliosics Aca,**
jegyző. 3-2 bíró.

1922. sz. 1894.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Gospodince községben üresedésbe jött rendőrvetetői állásra, melylyel évi 300 frt készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdetik.

Pályázni szándékozó köteles igazolni, hogy:

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévet betöltötte, a 60-ikat pedig el nem érte;
- fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges;
- irni, olvasni tud és a községben divó nyelveket (u. m. magyar, szerb, német) bírja;
- az övezetökre nézve megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Megjegyzetjük, hogy kiszolgált altisztek és magy. kir. csendőrök előnyben részesülnek.

A rubázatot és felszerelést a község adja.

Pályázati kérvények alulirt előljáróságnál **folyó évi december hó 25-ig** nyújtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Gospodincén, 1894. évi december hó 1-én.

3-3

Az előljáróság.

Eladó borok.

100 hektoliter bafinai fermésű jó fehér, siller és vörös bor eladó.

Bővebb értesítés nyerhető:
Schnitzer József urnál Bezdánban.

3975. sz. 1894.

Faeladási hirdetés.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy az első árverésnél el nem kelt apatini méhes, karavukovai komerislye és bukini felső sziget nevű lágy erdők 1895. évi vágások fájának tövöni kihasználása felsőbb jóváhagyás fentartása mellett **folyó évi december hó 18-án délelőtti 9 órakor** az alulirt erdőhivatal irodájában árverés útján a legtöbbet ígérőknek eladatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a vágások részletes becslés, illetőleg kikiáltási ára az alulirt erdőhivatal és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatin, 1894. évi december hóban.

M. kir. erdőhivatal.

1807. kig. 1894.

Hirdetés.

Bajmok községében leköszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőrvetető és egy rendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Rendőrvetető évi fizetése 400 frt, rendőri évi fizetése 300 frt (rubázatot nélkül) utólagos havi részletekben.

Felhívattuk pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt kellően felszerelt kérvényeiket alulirt előljáróságnál nyújtsák be.

Rendőrvetetői állás elnyerésénél a német és dalmát nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Bajmokon, 1894. évi december hó 7-én.

Budanovits Árpád,
jegyző. 3-2

Beslity Tade,
bíró.

11,233. szám 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járásba kebeleztet Mohol községében leköszönés folytán üresedésbe jött 360 frt évi fizetés és 20 forint évi ruhaátalánnyal javadalmazott rendőrvetetői állásra pályázatot nyitok; az ezen állást elnyerni óhajtok szabályszerűen felszerelt s sajátkezüleg irt folyamodványait **folyó évi december hó 26-ig** alulirt főszolgabírói hivatalnál nyújtsák be.

Zentán, 1894. évi december 3-án.

MATKOVITS LAJOS,

2-1

főszolgabíró.

2322. sz. 1894.

Pályázati hirdetés.

Csurogh községben üresedésbe jött 1 övezetői, 4 lovas- és 4 gyalogos rendőri állásra, melylyel az övezetői 420 frt, lovas 360 frt és gyalogos 240 frt évi készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdetik.

Pályázni szándékozó köteles igazolni, hogy:

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévet betöltötte, a 60-ikat pedig el nem érte;
- fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges;
- irni, olvasni tud és a községben divó nyelveket (u. m. szerb, magyar, német) bírja;
- az övezetökre nézve megkívántatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Megjegyzetjük, hogy kiszolgált altisztek és m. kir. csendőrök előnyben részesülnek.

A felszerelést a község adja, a rubázatot köteles sajátjából beszerezni.

Az övezető és lovasrendőrök hátsólapot sajátjukból beszerezni és eltartásáról gondoskodni tartoznak.

Pályázati kérvények alulirt előljárósághoz **folyó évi december hó 25-ig** nyújtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Csuroghon, 1894. évi december hó 1-én.

Vucserics Gábor, **Petrovcsanin Sándor,**
jegyző. 2-2 bíró.

BITTERMANN NÁNDOR

KÖNYV- ÉS KÖNYVMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

itt megrendelhetők:

- Váltók.
- Gyászlapok.
- Számlák.
- Levélfejek.
- Névjegyek.
- Eljegyzési és esketési kártyák.
- Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Községi nyomtatványokból nagy rakár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek fél éven át hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok az ifjuság és felnőttek számára.

Mindenkinek legalkalmasabb ajándék a **LEVÉLPAPIR**, mely igen csinos kivitelű dobozokban, finom fehér virágos, színes, arany szegélylyel, a legdivatosabb nagyságban és színekben, Azur, Pansy, Iris, Coquille, Pristol Orange, Printemps, Ivori, Violettes, Mary Mill Rose, Artis, Alexandra, Flora, Viktoria, Hortensia, Margaret Mill, Mirtl Mill, Adria Glüesklé, Rococo, ugyszintén nagy családi dobozok. A fentiekből igen szép nagy választékban „**Billete Correspondans**”-ok finom fehér és virágos 30 kr-tól 10 forintig.

KÉPES KÖNYVEK elszakíthatlan, ifjusági iratok, díszművek, külföldi és hazai klasszikusok munkái díszkötésben, karácsonyi-díszek, Richter-féle köépitő szekrények, társas játékok, festékek dobozokban igen nagy választékban.

Részletes könyv-jegyzékkel, bárminő, e szakba vágó felvilágosítással (levélileg is) szívesen és díjmentesen szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

KOLLÁR JÓZSEF,
könyv- és papirkereskedése Zomborban.

10-5

IRNOK KERESTETIK.

Ó-Sztafár község jegyzői irodájában egy a jegyzői teendők minden ágazatában teljesen jártas, nőtlen ember, 15 frt havi fizetés és teljes ellátás mellett (mosás és ágyneműn kívül) **azonnal alkalmazást nyer.** — Szorgalmához képest némi mellékjövedelemre számíthat.

Vlaskalics Péter,
jegyző.

3-2

19267. sz.
tkvi 1894.

Hirdetmény.

Szóna községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikke értelmében elkészítették és a nyilvánosságuk átadásán, ez azon felszólítással tétel közzé, hogy:

1. mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket; azok pedig, akik valamely teherterheléssel átvitelnek az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi június hó 15-ik napjáig beszárolag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ai esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését ellenében ellentmondással élni kívánanak, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi június hó 15-ik napjáig beszárolag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sértve találják, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóság **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi június hó 15-ik napjáig beszárolag** nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után a betétek tartalma csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Együttal figyelmeztetnek azokra a felekre, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, 1894. évi december hó 1-én, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Radány Péter,
kir. tvszéki bír.

3-3

PLUTOS

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúv vagy lobos bántalmaknál, egy szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedett állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződő tejsav gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100—14

E megbecsülhetetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

7472. szám.

kig. 1894.

Pályázat.

O-Becse községében megírtult egyik községi orvosi állásra, mely állás évi fizetésének 800 forintban történt megállapítása iránt hozott határozat, megye bizottsági jóváhagyás előtt áll — pályázat nyitattik.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám **1895. évi január hó 10-ig** beküldjék.

A látogatási díj szerződésileg fog a községgel megállapítani.

O-Becse, 1894. évi december hó 6-án.

Gombos Béla,
főszolgabíró

3-2

1922. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Gospodince községében tisedésbe jött 2 lovasrendőri állásra, melylyel évi 300—300 frt készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázni szándékozó köteles igazolni, hogy:

- magyar honpolgár;
- védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévet betöltötte, a 60-ikat pedig el nem érte;
- fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges;
- írni, olvasni tud és a községben divó nyelveket (u. m. magyar, szerb, német) bírja;

Megjegyzetjük, hogy kiszolgált altisztek és magy. kir. esendőrök előnyben részesülnek.

A ruházatot és felszerelést a község adja.

Pályázati kérvények alulírt előjárásnál **folyo évi december hó 25-ig** nyújtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Gospodincén, 1894. évi december hó 1-én.

Az előjáróság.

3-3

1660. kig. 1894. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

Kulpin községében egy községbiz és egy jegyzői lak felépítésének, az előbbi 5568 frt 57 kr, az utóbbi 4442 frt 91 krban előirányzott munkálatai **1895. év január hó 13-án délután 2 órakor Kulpin község-házánál nyilvános árlejtsés** vagy benyújtott zárt ajánlat útján kifognak adani, megjegyzetjük, hogy az építéshez szükséges téglanyagot a község adja.

Vállalkozók tartoznak az előirányzati összeg 10% -át vagyis 556 frt 86 kr és 444 frt 30 kroat az árlejtsés megkezdése előtt az árlejtsés vezető kezeihez készpénzben vagy pedig elfogadható értékpapirokban letenni, írásbeli pályázók tartoznak ugyancsak fent jelzett órákkal ellátott ajánlataikat az árlejtsés előtt 24 órával ezen előjárásához benyújtani, az ajánlatban világosan kiteendő lesz az is, hogy pályázó az árlejtsési feltételeket ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az építési tervek, költségelőirányzat és árlejtsési feltételek a község jegyzőjénél a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Kelt Kulpinban, 1894. december 5-én.

Eichardt Károly, Valentits Gano,
jegyző. 2-2 bír.

Hirdetmény.

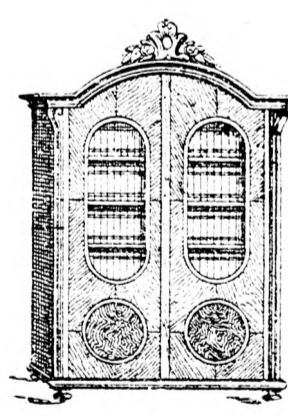
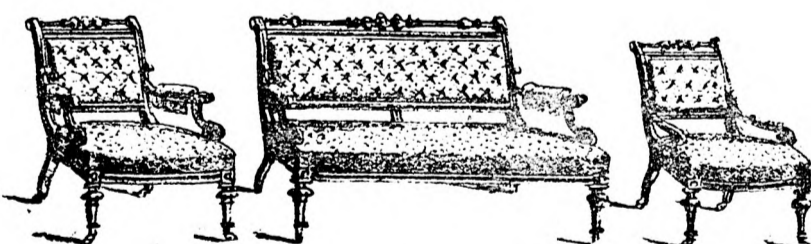
Filipova községben megírtult s 400 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázat nyitattik.

Folyamodók a jegyzői vizsga letételét igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket **folyo hó 20-ig** hozzám nyújtásuk be.

Hódsághon, 1894. évi december hó 5-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-2

SCHERER FERENC ZOMBOR.

Miután raktáromat az őszi idényre újonnan felszereltem, bátorodom a n. é. közönség becses figyelmét cégemre felhívni, és kérem személyesen meggyőződni arról, hogy a legegyszerűbbtől a legfinomabb házi berendezésnek megfelelő raktárom van.

Választékos készletben található raktáromon több rendbeli

hálószoba, ebédlő, szalon- és irodai berendezések és vasbutorok.

Ezen kívül ajánlom legújabb üveg és porcellán készleteimet, továbbá

asztal- és függő-lámpákat,

kinaezüst, tükrök, képek és különféle szabadisztárgyaimat.

Mindennemű beivegezés a legpontosabb kivitelben eszközöltetik.

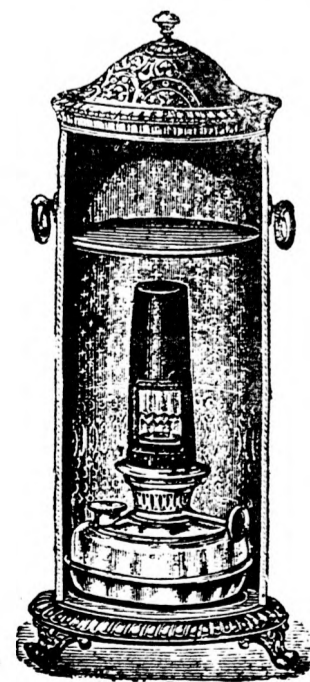
Kárpitos munkákat olcsó áron elvállalok.

Nagy raktár kereskedők és vendéglősök számára.

Maradtam kiváló tisztelettel

Scherer Ferenc.

Itt egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

hordozható
petroleum-kályhák.

14—11

Egész
Fél év
Negyed

Egyes szám

A

Az orv
jelentőségét
hangoztatni
A magyar
mények köz
rendszere

A mod
belül a szel
erőket jutt
közsabadsá
még ma is
kiváltságok
ugy hogy m
gen államok
mokratákna
forradva érz

A jelenl
a kultúra ter
a fejlődés es
ledöntésével
Nálunk Euró
nem állott b
áramlat, mel
és vallási, v
gok által k
nyomul előre
embert vallás
nem szabad g
a fény, a kv
veltség, a ké
hatalmas szel
zadbéli forrad

Jelenleg
tizmust legvé
rikában látjuk
tokráciájával
szocializmus s
a mint a szeg
veltségre szer
a demokráciá
egy új rend.
keletkezésével
tett munkások

Csak idő
lődjének ez e
küzdelen hull
nemzetek. A
vartárcára ra

A „E

a zombori „Magy
évi december hó

Te ötven
Te lét s a
Te történe
Bizonyosá
Te élethel
Melyekkel
Fölszáll
S az esde

Nagy ötven
Nyomaszt
Oldott er
Mely tesz
Csügglott
Nem isme
Nem gyűjt
A bércel

Elzárkozott
Komor lab
Hol a gy
És lelke el
Elzárkozott
A közzelle
Nem onta
A társulá